

המרכז לחקר הביטחון הלאומי

פרופסור גבריאל בן-דור

פרופסור ארנון סופר

חברי המרכז (סגל אקדמי/מחקרי)

- פרופ' גבריאאל בן-דור.
- פרופ' ארנון סופר.
- ד"ר עמי פדהצור.
- ד"ר אפריים כהנא.
- תא"ל (מיל') אפי איתם.
- תת-ניצב (מיל') אבישי הדרי.
- מר דן שפטן.
- מר באדי חסיסי.
- גב' דפנה קנטי.

המרכז לחקר הביטחון הלאומי רקע כללי

מטרת הפעילות

לקדם את המחקר האקדמי בנושאים המרכיבים את מושג הביטחון הלאומי על ממדיו השונים: פוליטיים, אזוריים, חברתיים, כלכליים וטכנולוגיים.

מסלולי פרסום

- מאמרים מדעיים.
- ניירות עמדה.
- כתב עת (דו-לשוני). ספרים.
- ידיעון – Bulletin.

נתיבי מחקר נוכחיים

- בטחון פנים.
- ההשלכות החברתיות והמדיניות של שירות המילואים.
- טרור וביטחון לאומי.
- תרבות פוליטית וביטחון לאומי.
- ההיבטים הגיאוגרפיים של הביטחון הלאומי.

הבסיס החברתי של הביטחון הלאומי: מרכיבים נבחרים

סקר בוצע ע"י:

פרופ' גבריאל בן-דור

ד"ר עמי פדהצור.

גב' דפנה קנטי.

מר באדי חסיסי.

מאפייני המדגם (נובמבר 2001)

○ סה"כ משתתפי המדגם: 2007.

נשים 52%

○ גברים 48%

סה"כ ערבים: 362

47 נוצרים

61 דרוזים

244 מוסלמים

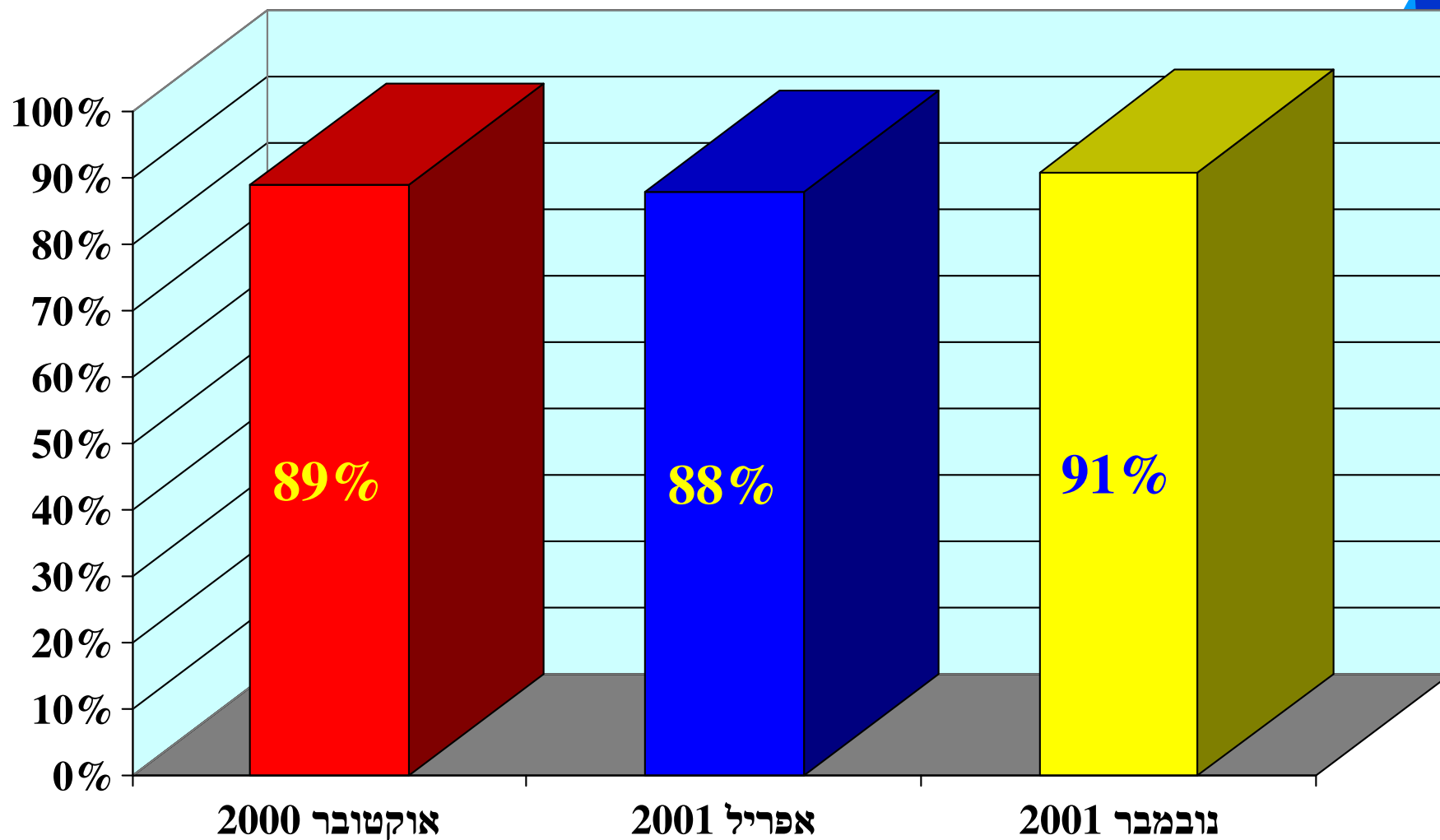
סה"כ יהודים: 1645

157 חרדים

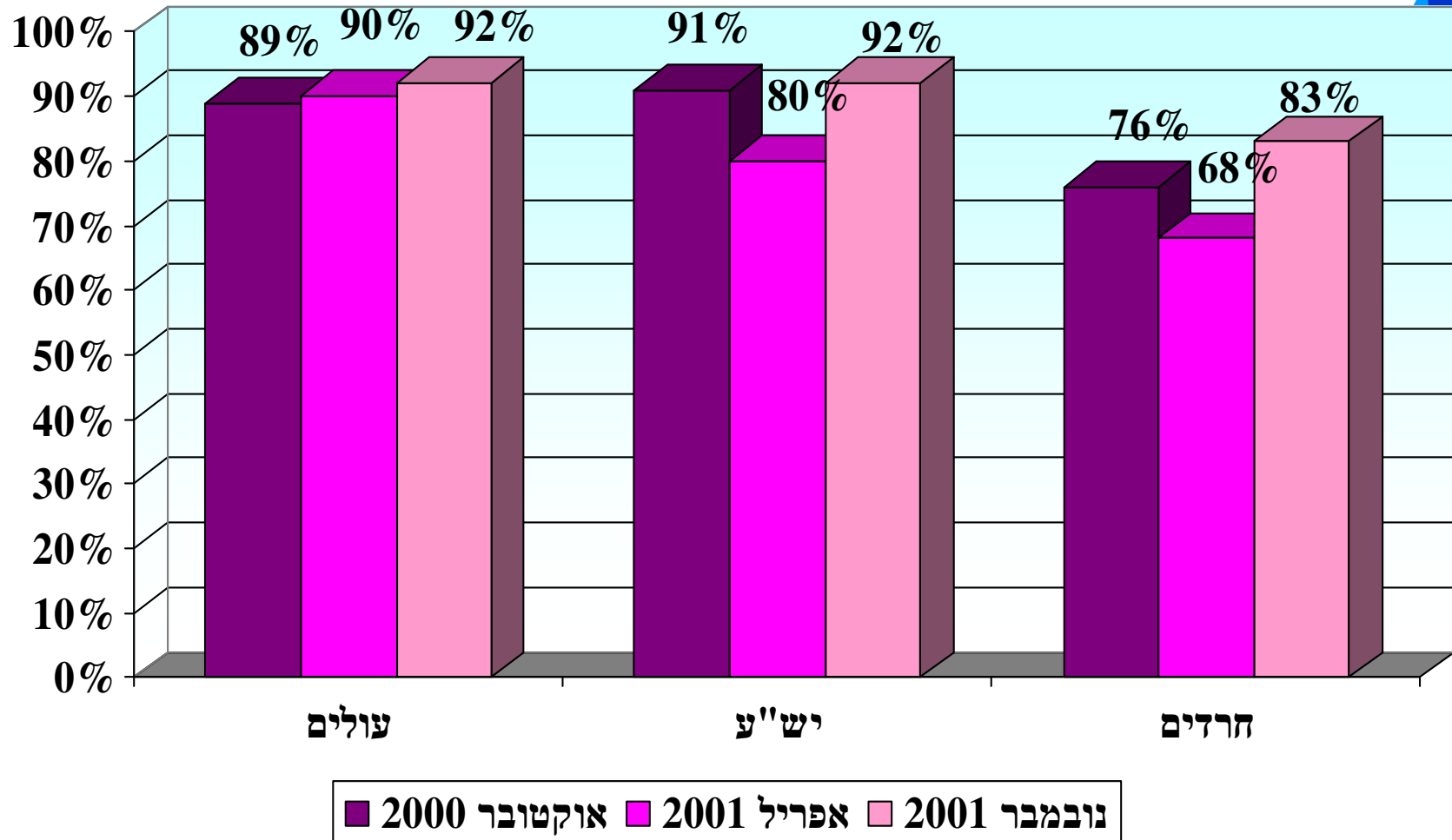
126 יש"ע

360 עולים

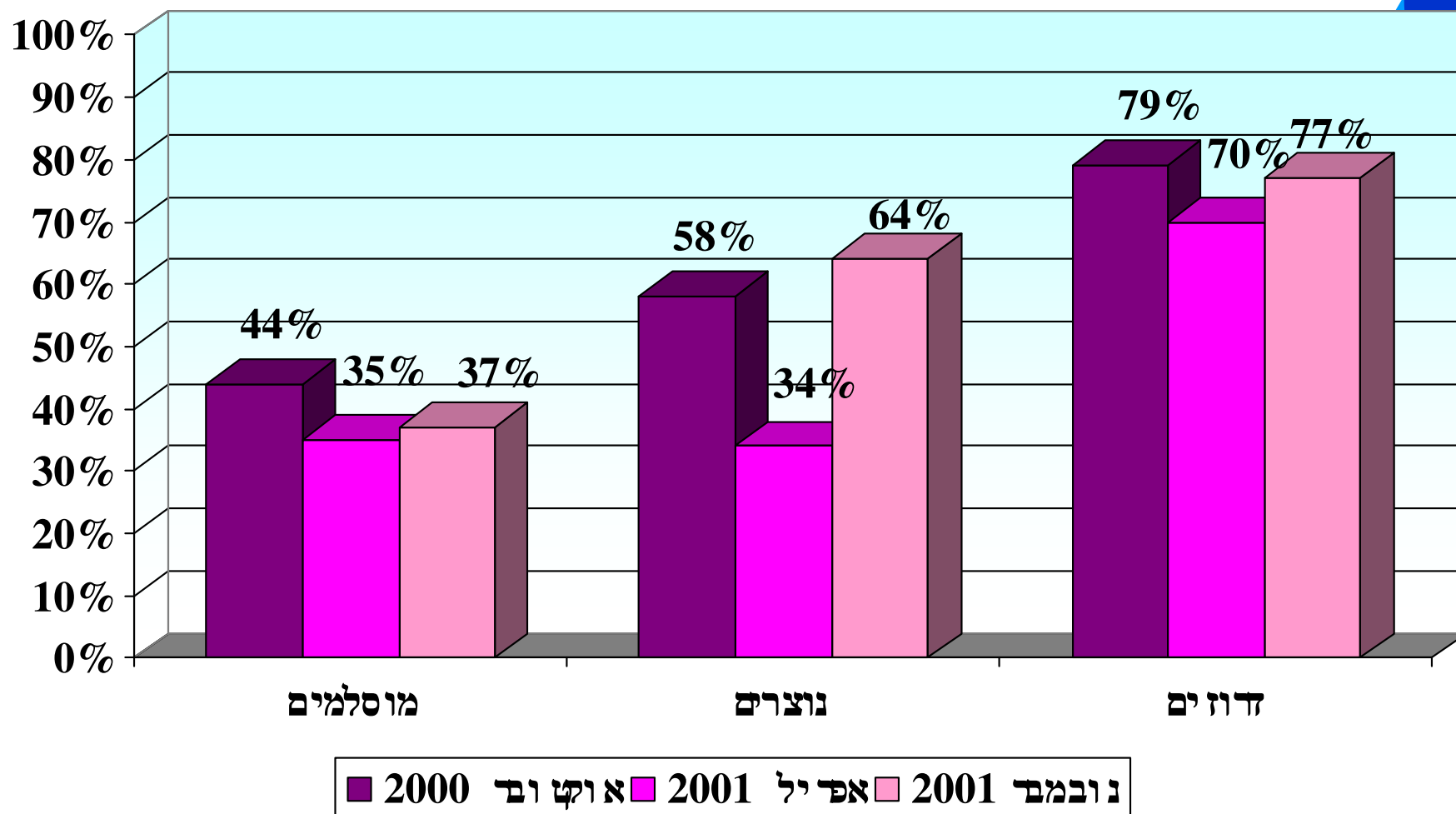
אני אוהב את ישראל וגאה בה (יהודים)

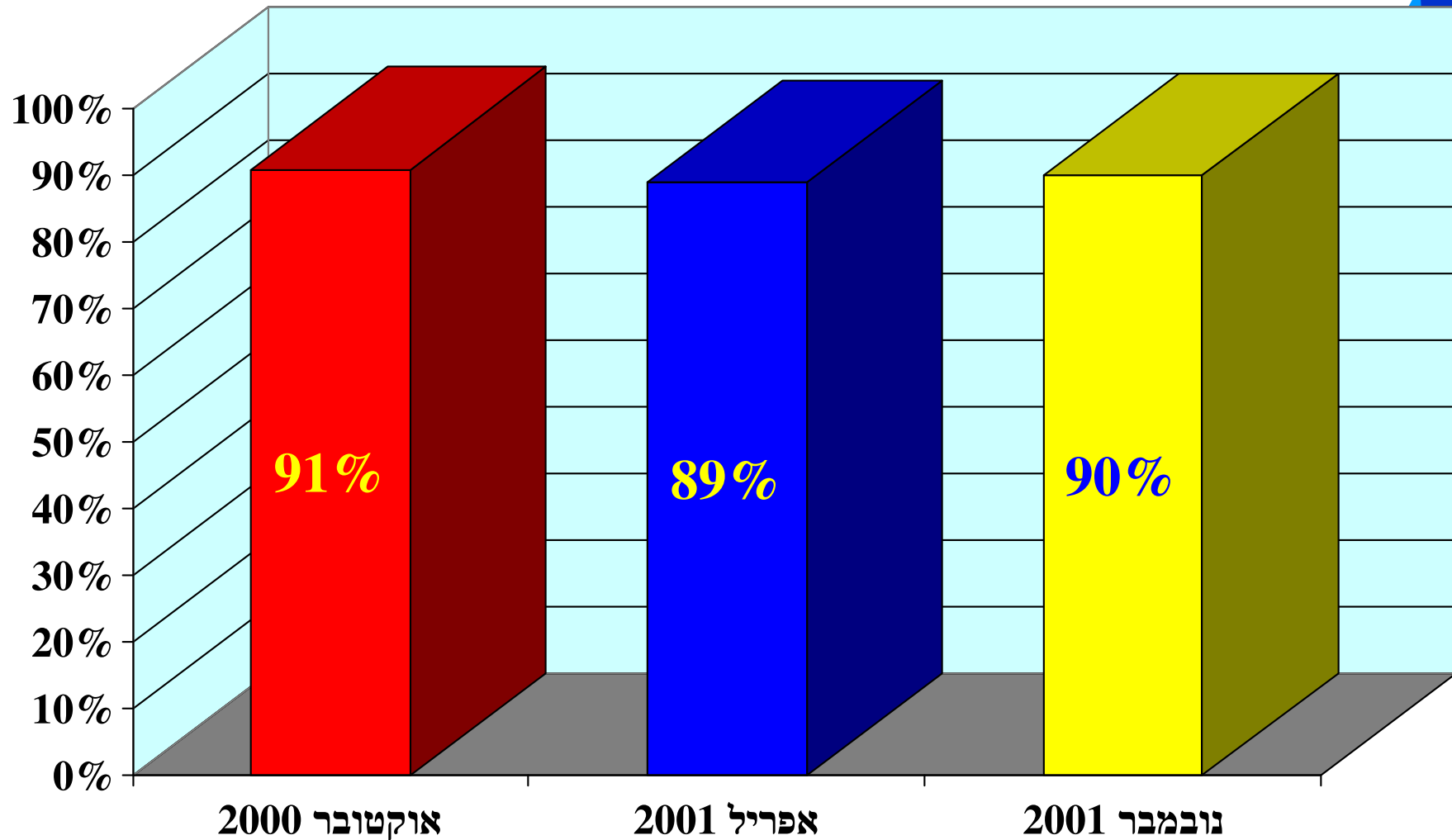
אני אוהב את ישראל וגאה בה (יהודים)

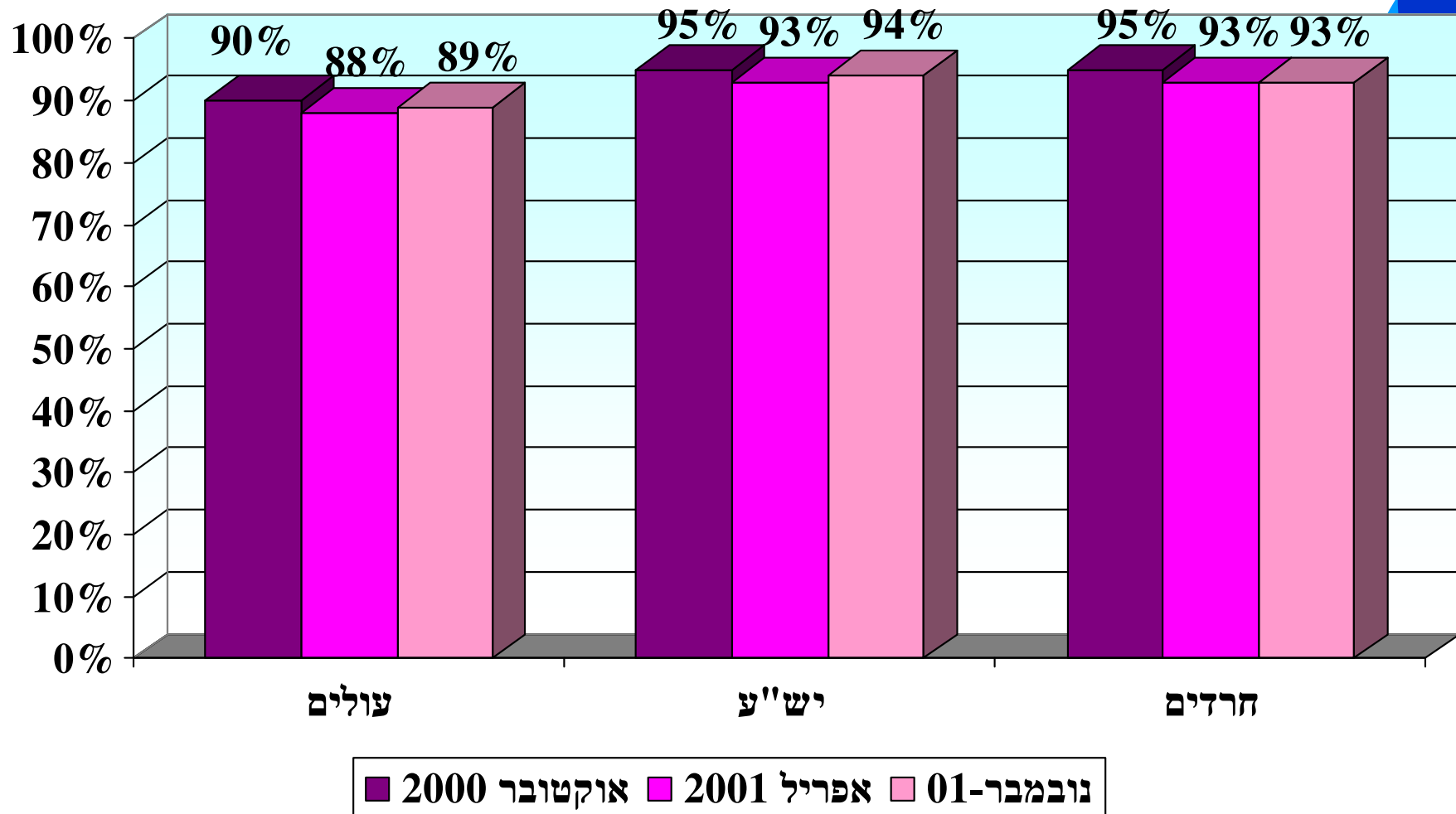
אני אוהב את ישראל וגאה בה (ערבים)

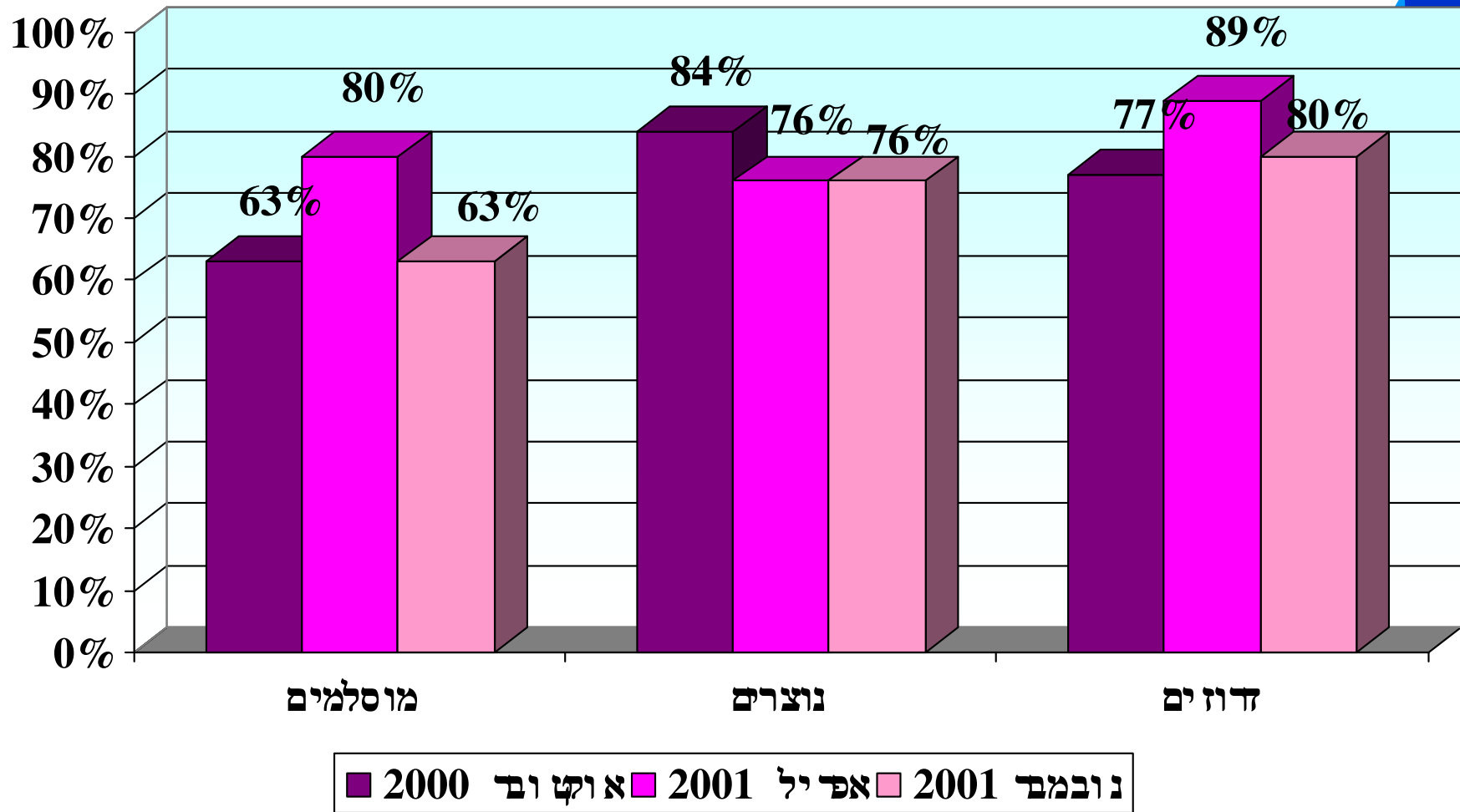
ישראל היא ביתי ואינני מתכוון לעזוב אותה (יהודים)

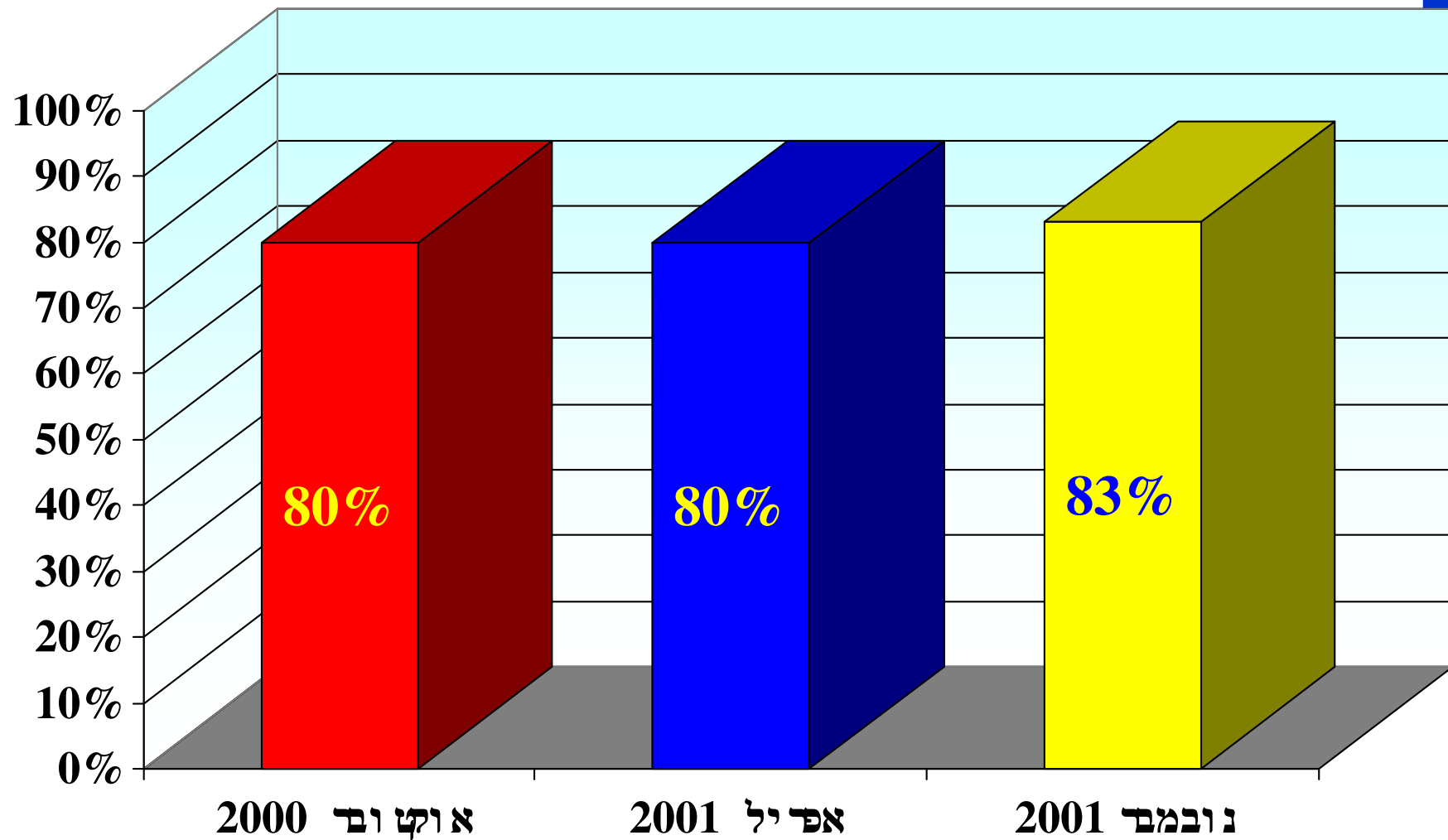
ישראל היא ביתי ואינני מתכוון לעזוב אותה (יהודים)

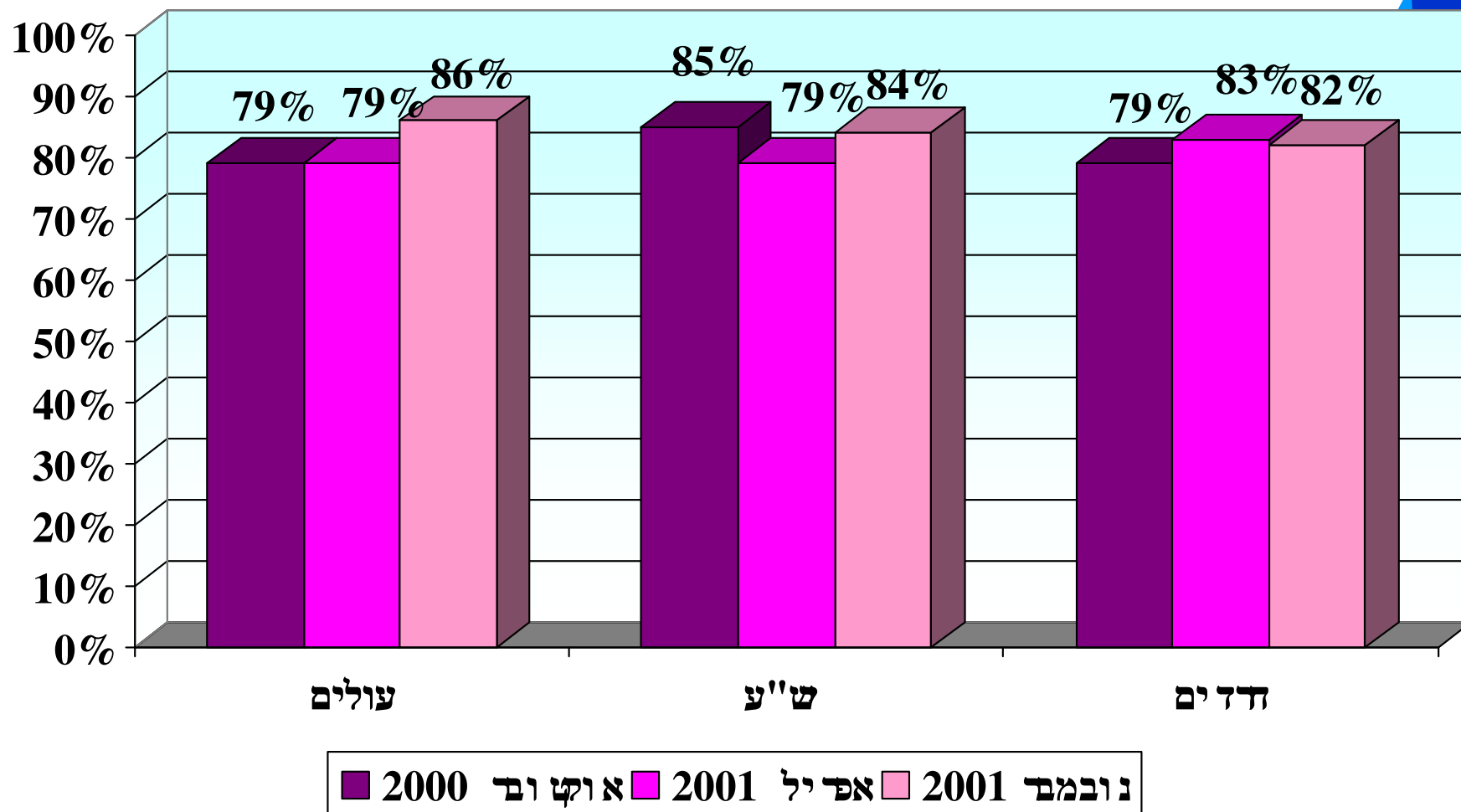
ישראל היא ביתי ואינני מתכוון לעזוב אותה (ערבים)

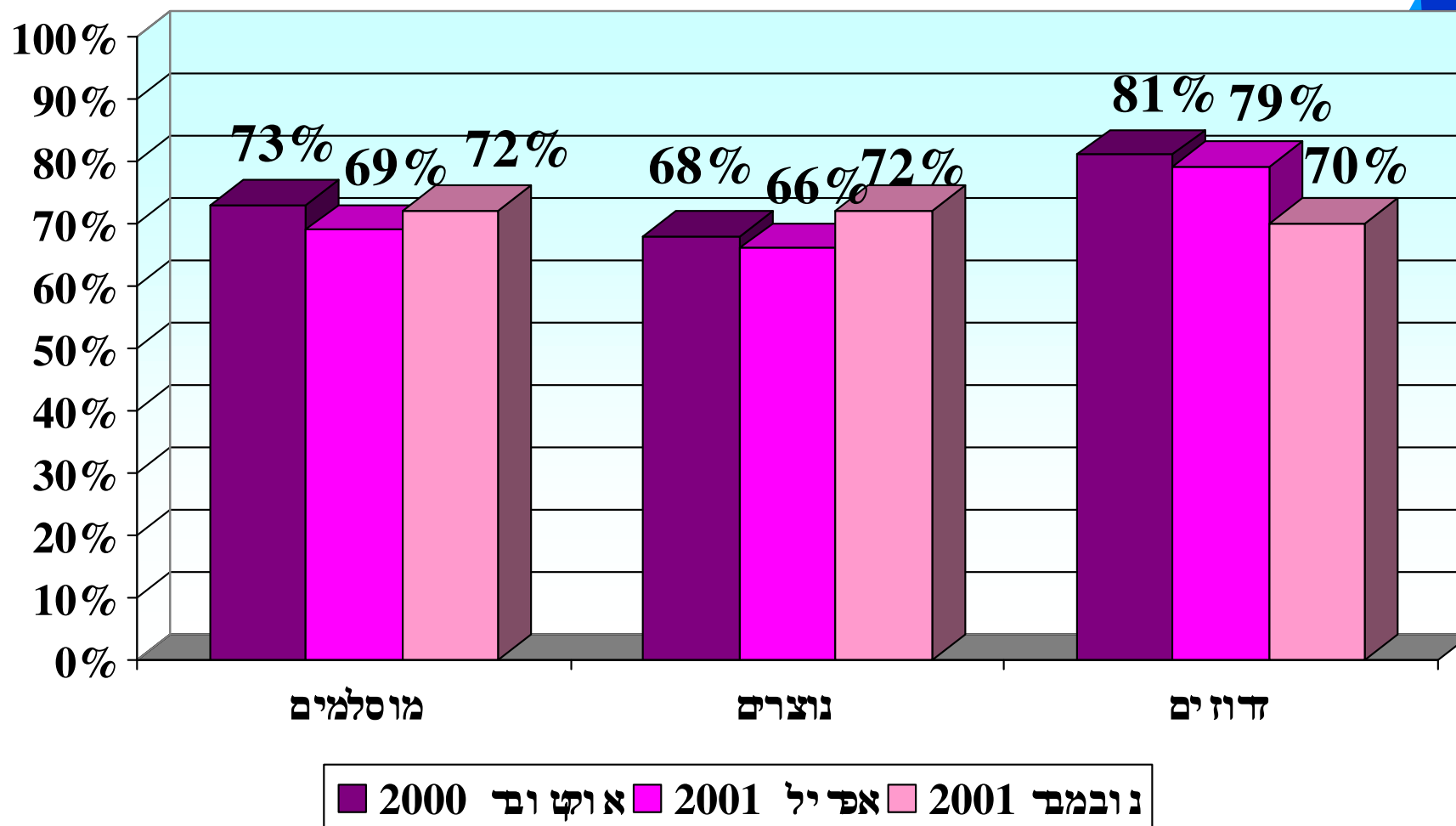
פחד מטרור שיפגע בחיי ובחיי משפחתי (יהודים)

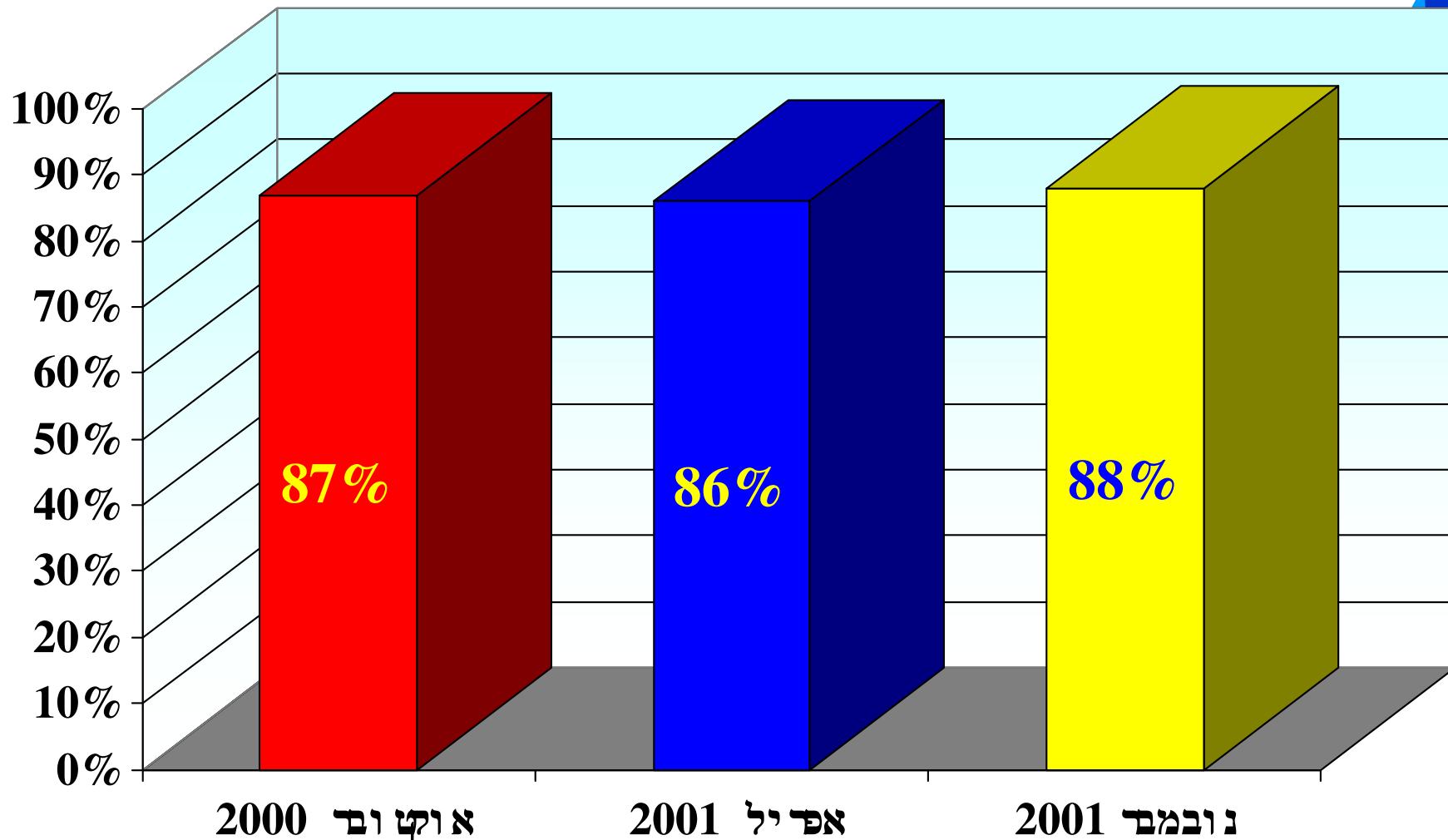
פחד מטרור שיפגע בחיי ובחיי משפחתי (יהודים)

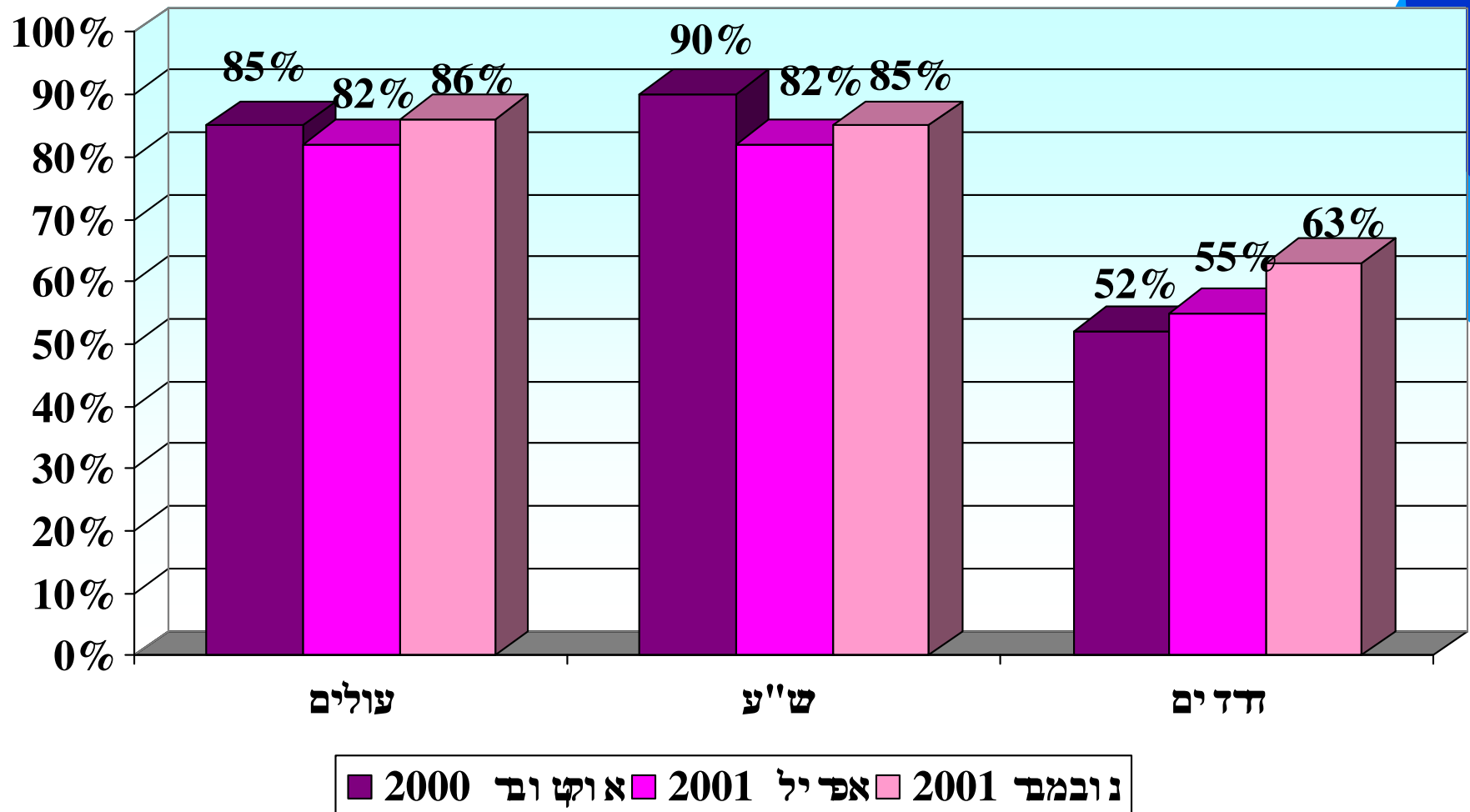
פחד מטרור שיפגע בחיי ובחיי משפחתי (ערבים)

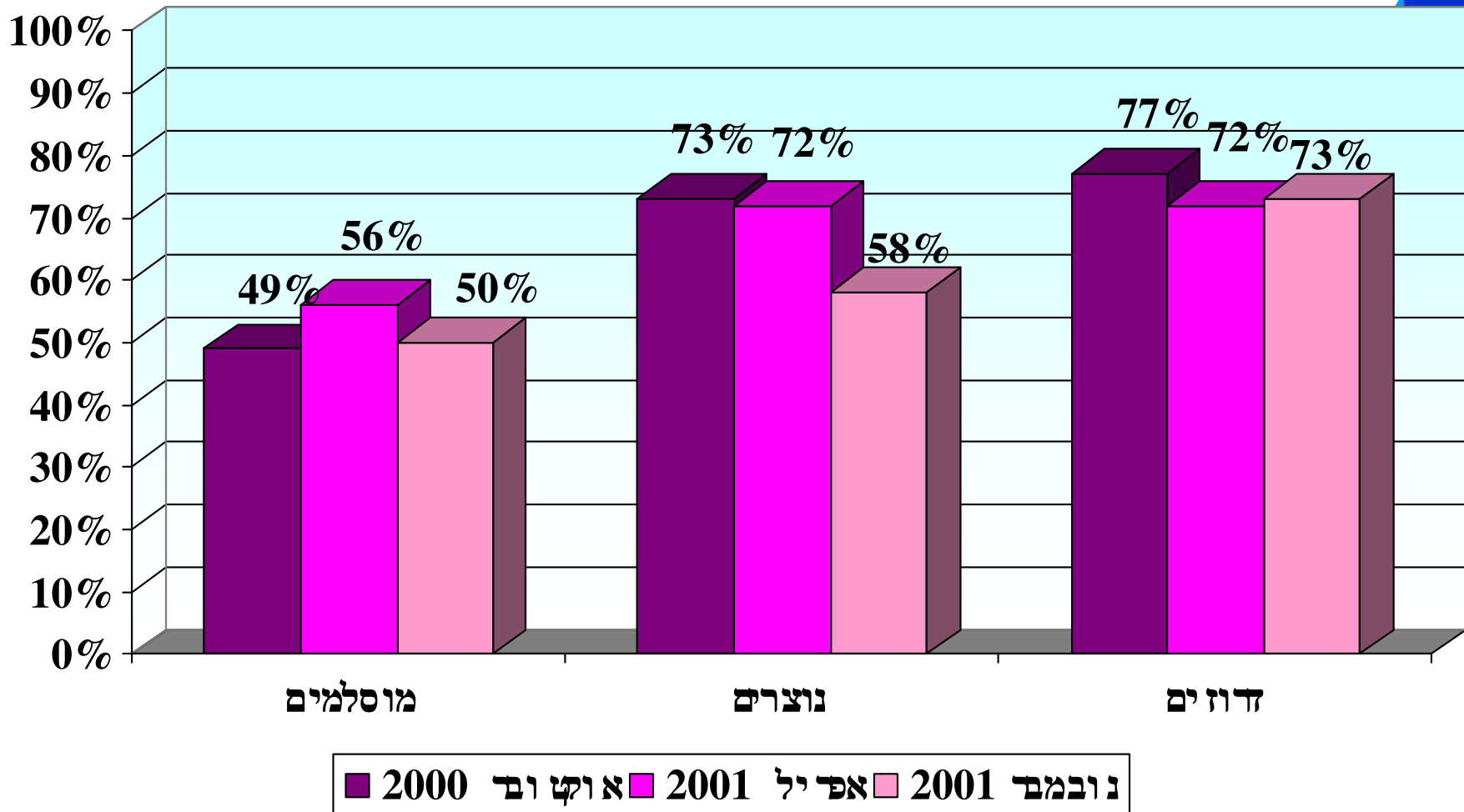
יש לי אמון ביכולת הלחימה ויכולת ההכרעה של צה"ל (יהודים)

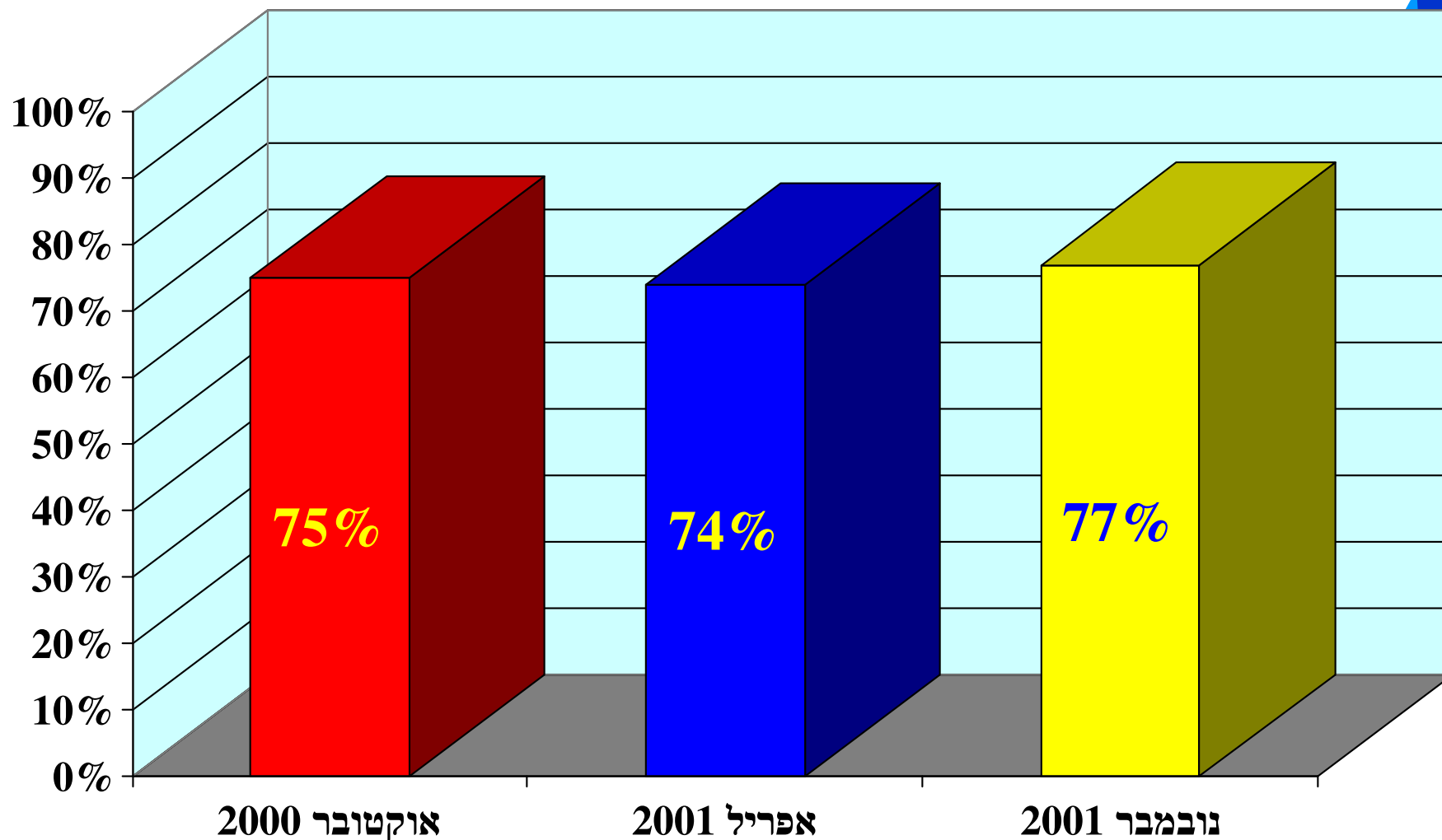
יש לי אמון ביכולת הלחימה ויכולת ההכרעה של צה"ל (יהודים)

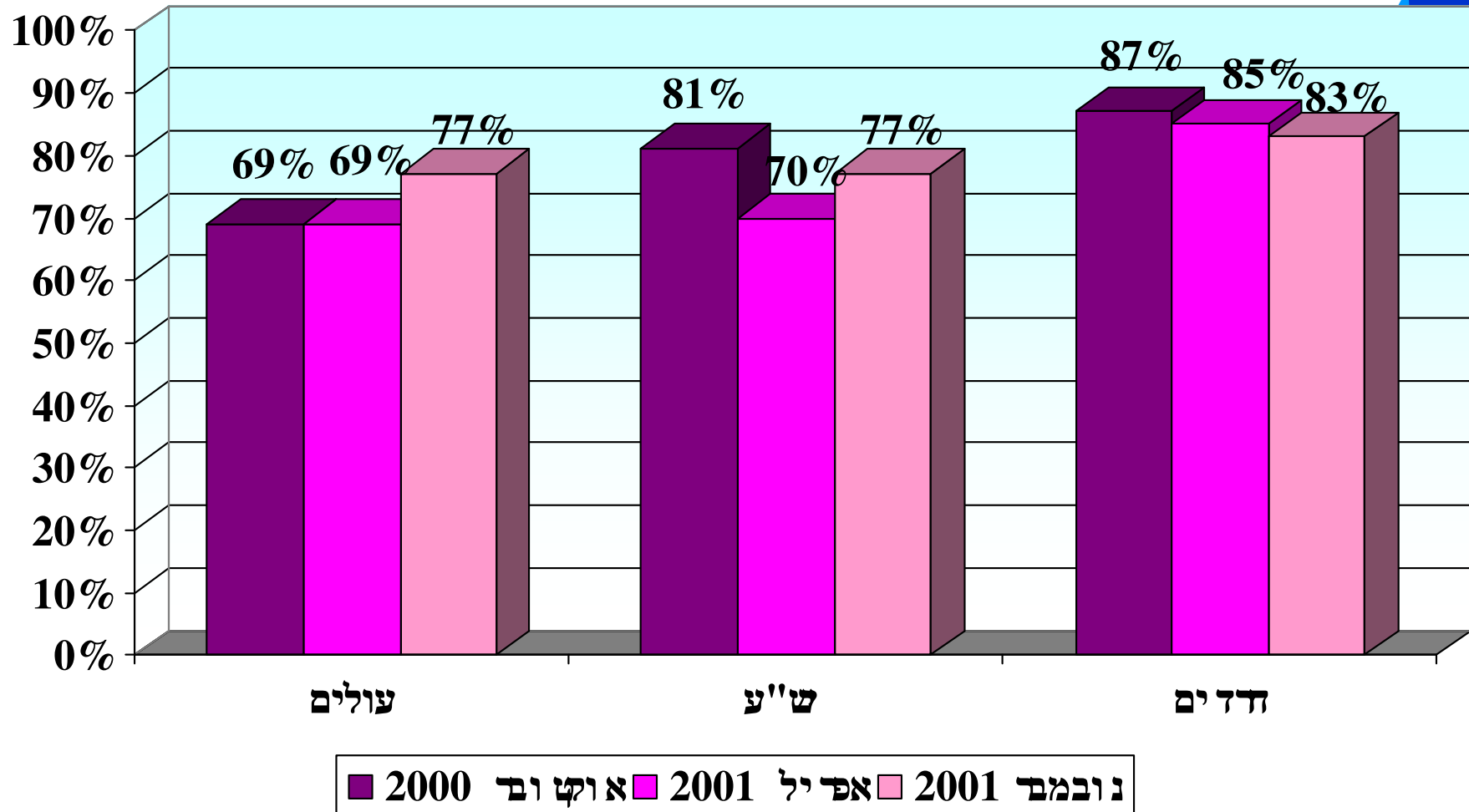
יש לי אמון ביכולת הלחימה ויכולת ההכרעה של צה"ל (ערבים)

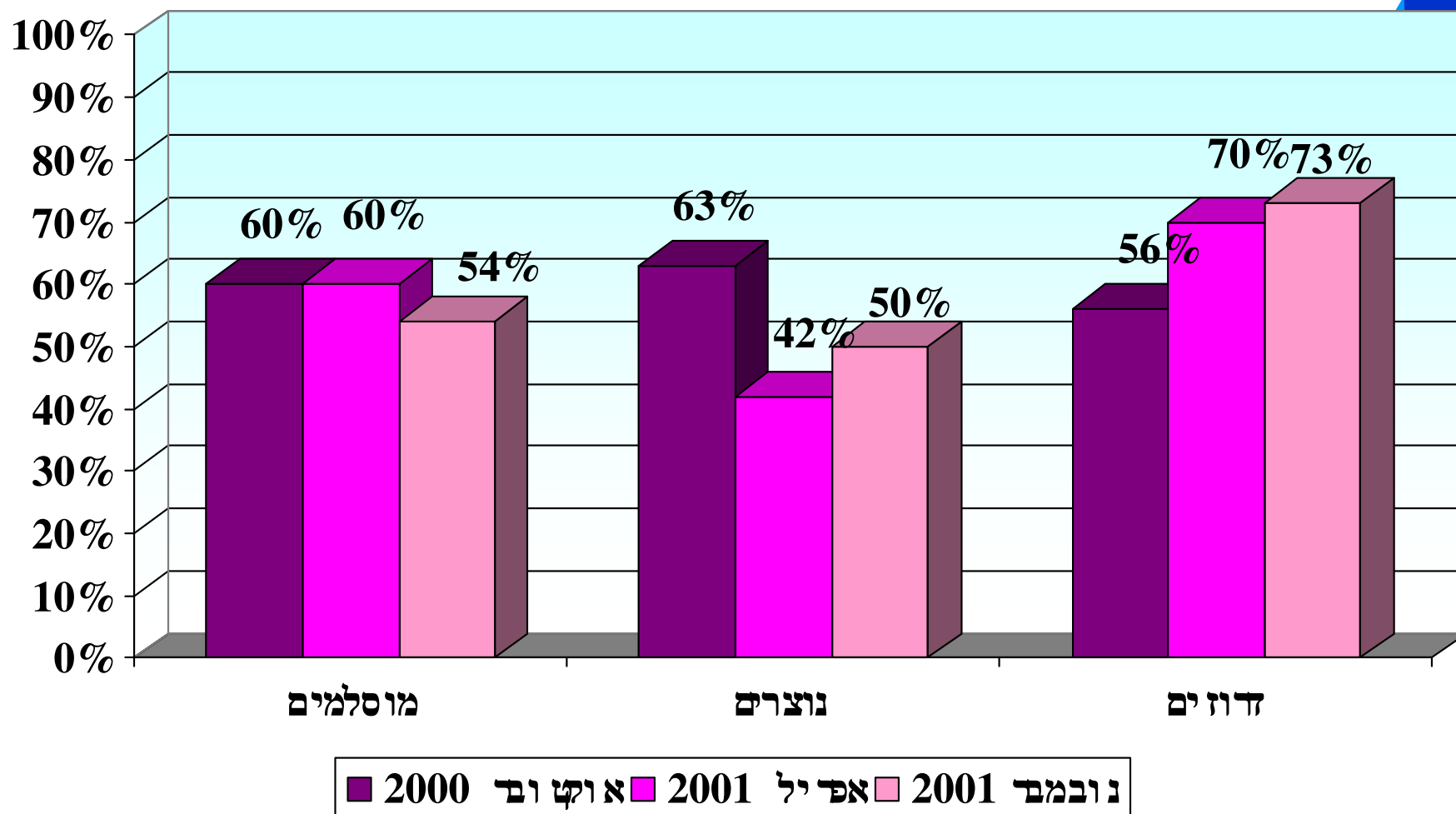
פחד מפני התקפה של אחת ממדינות ערב על ישראל (יהודים)

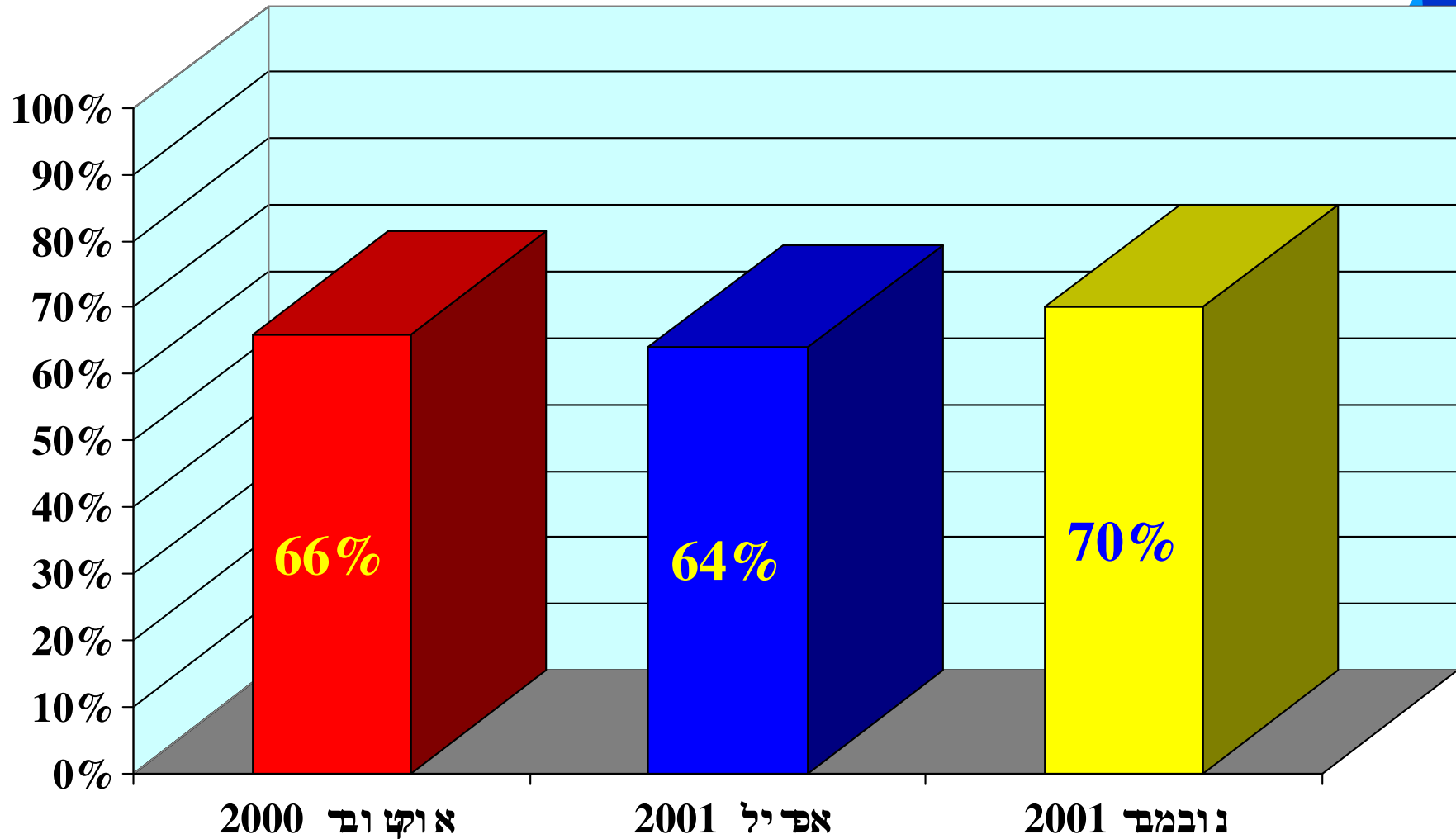
פחד מפני התקפה של אחת ממדינות ערב על ישראל (יהודים)

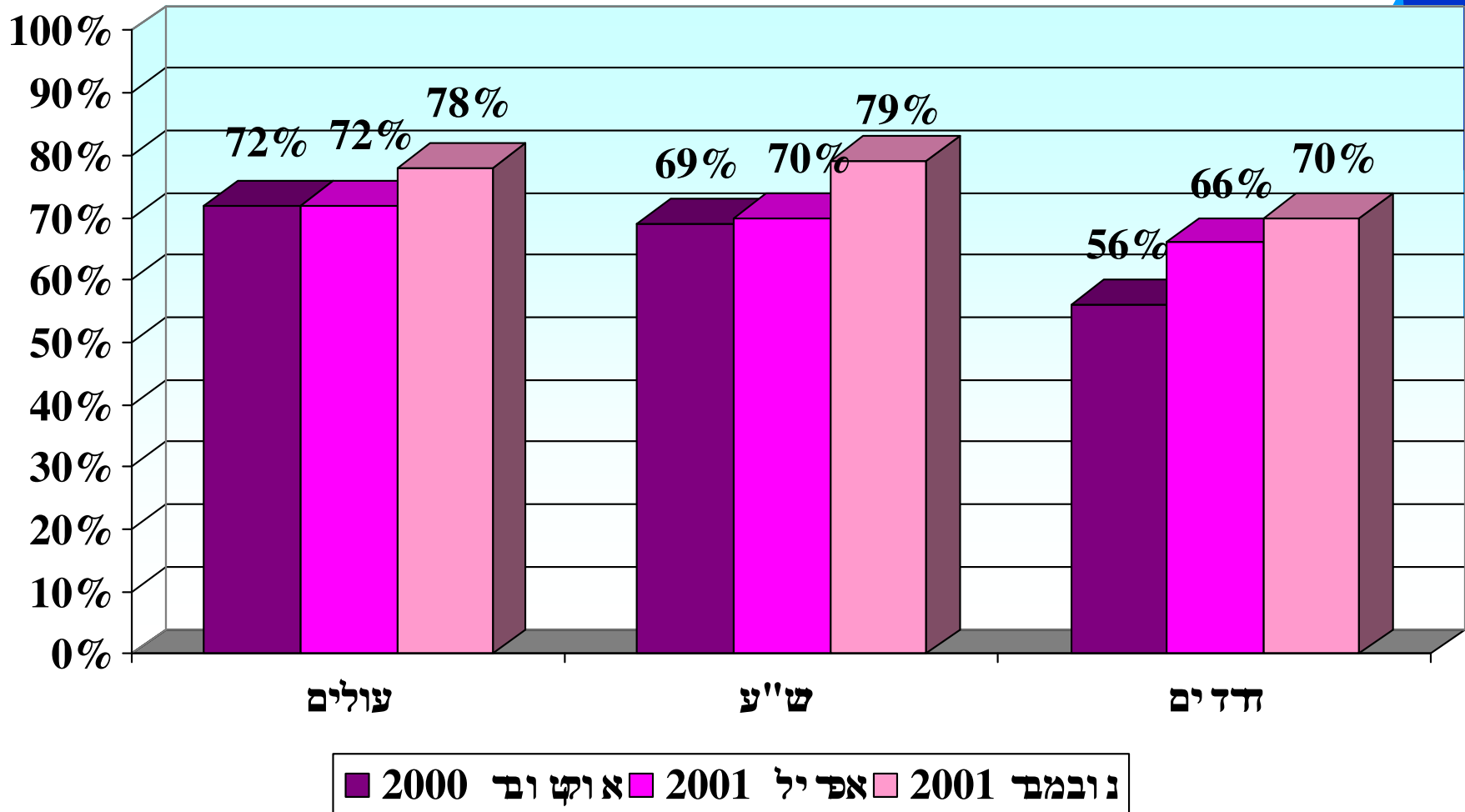
פחד מפני התקפה של אחת ממדינות ערב על ישראל (ערבים)

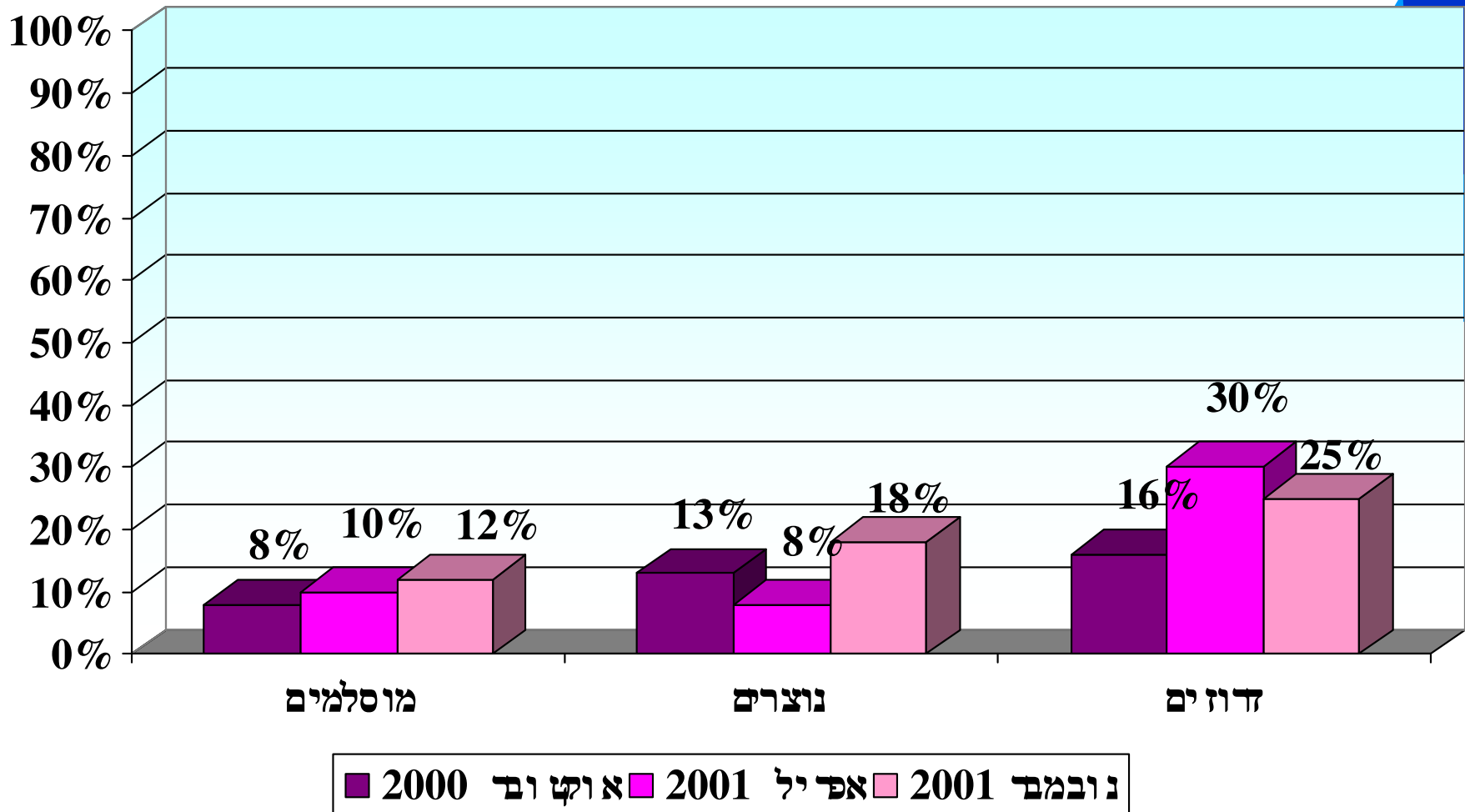
כל פעולה צבאית שישראל יוזמת היא צודקת (יהודים)

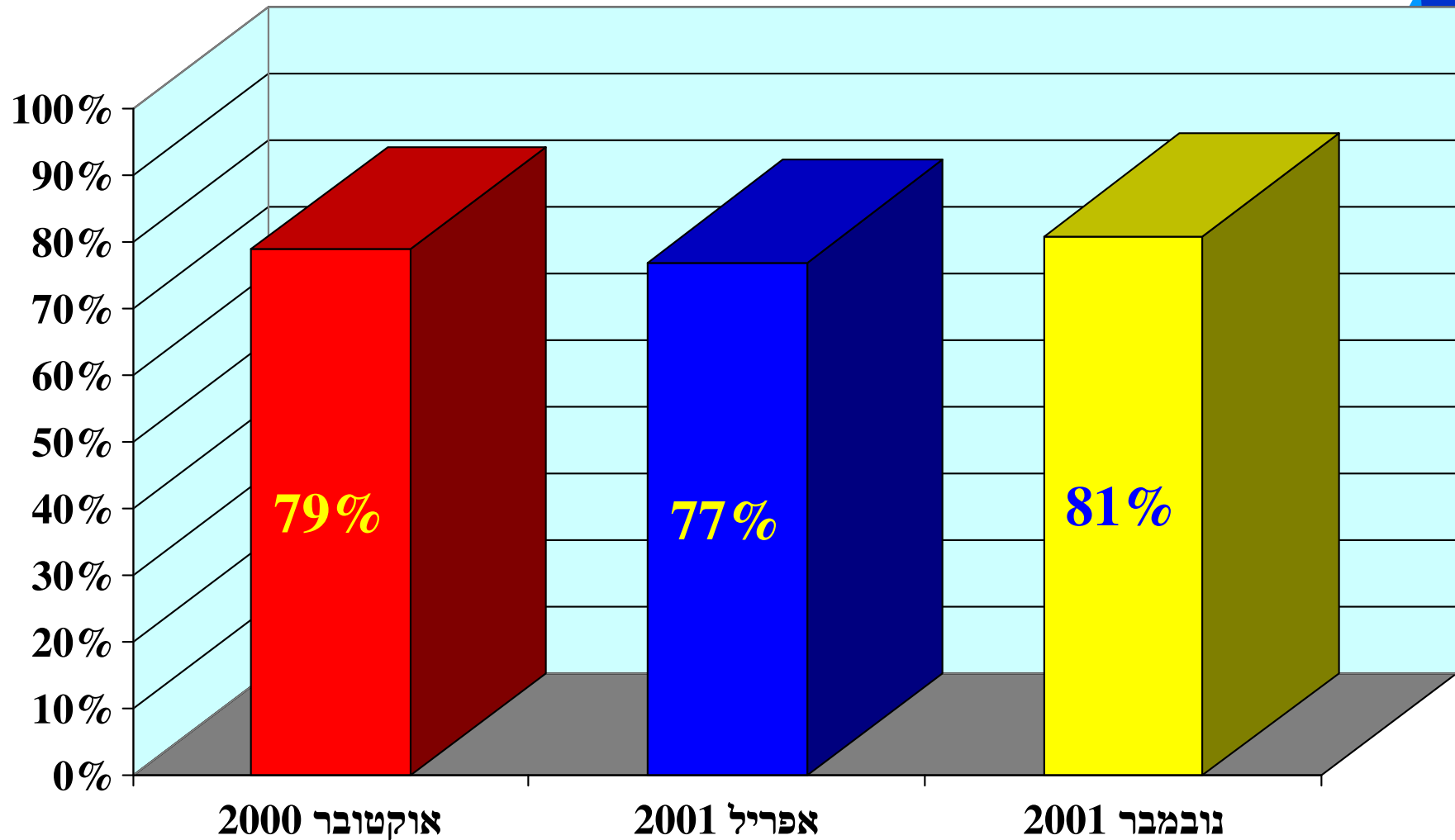
כל פעולה צבאית שישראל יוזמת היא צודקת (יהודים)

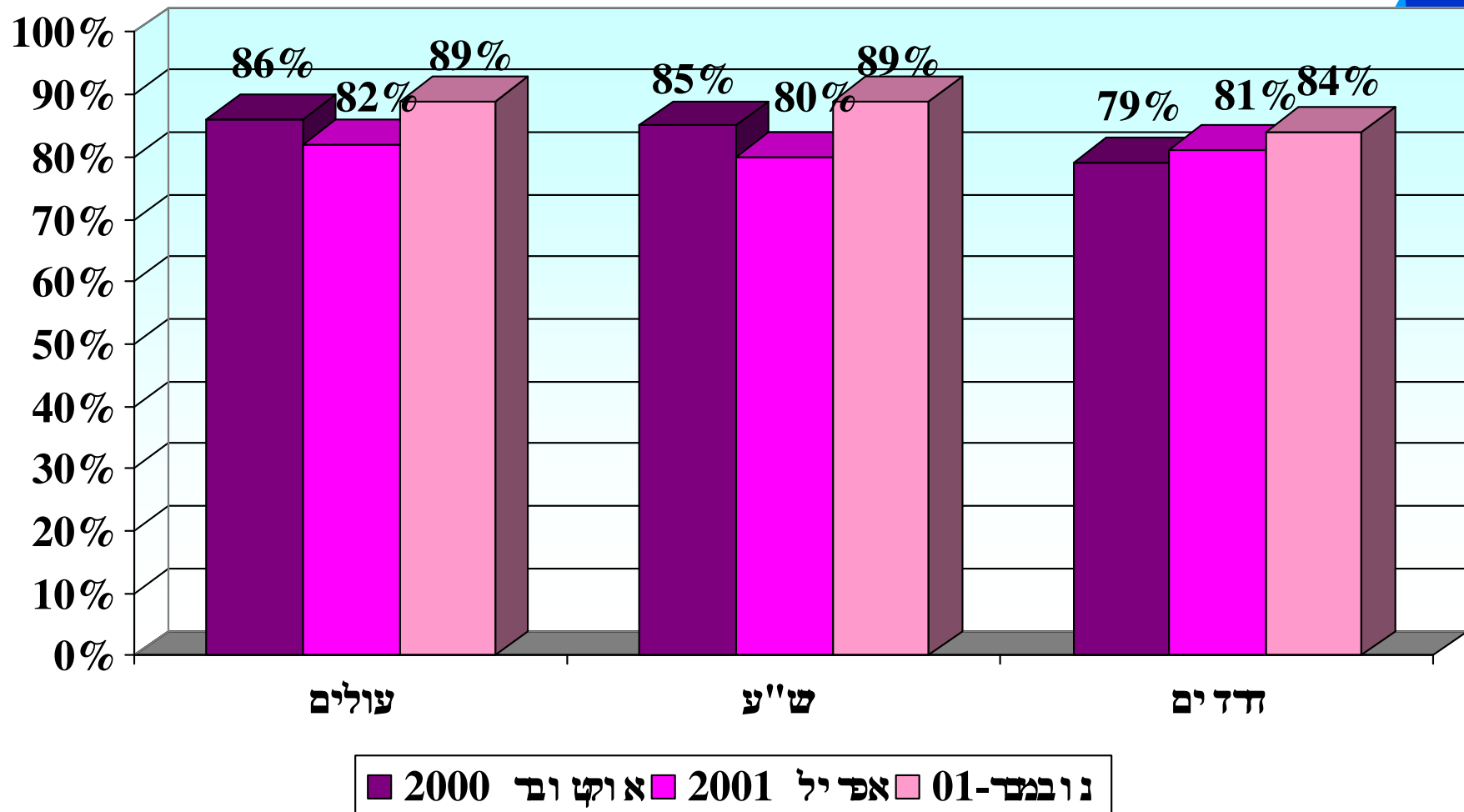
כל פעולה צבאית שישראל יוזמת היא צודקת (ערבים)

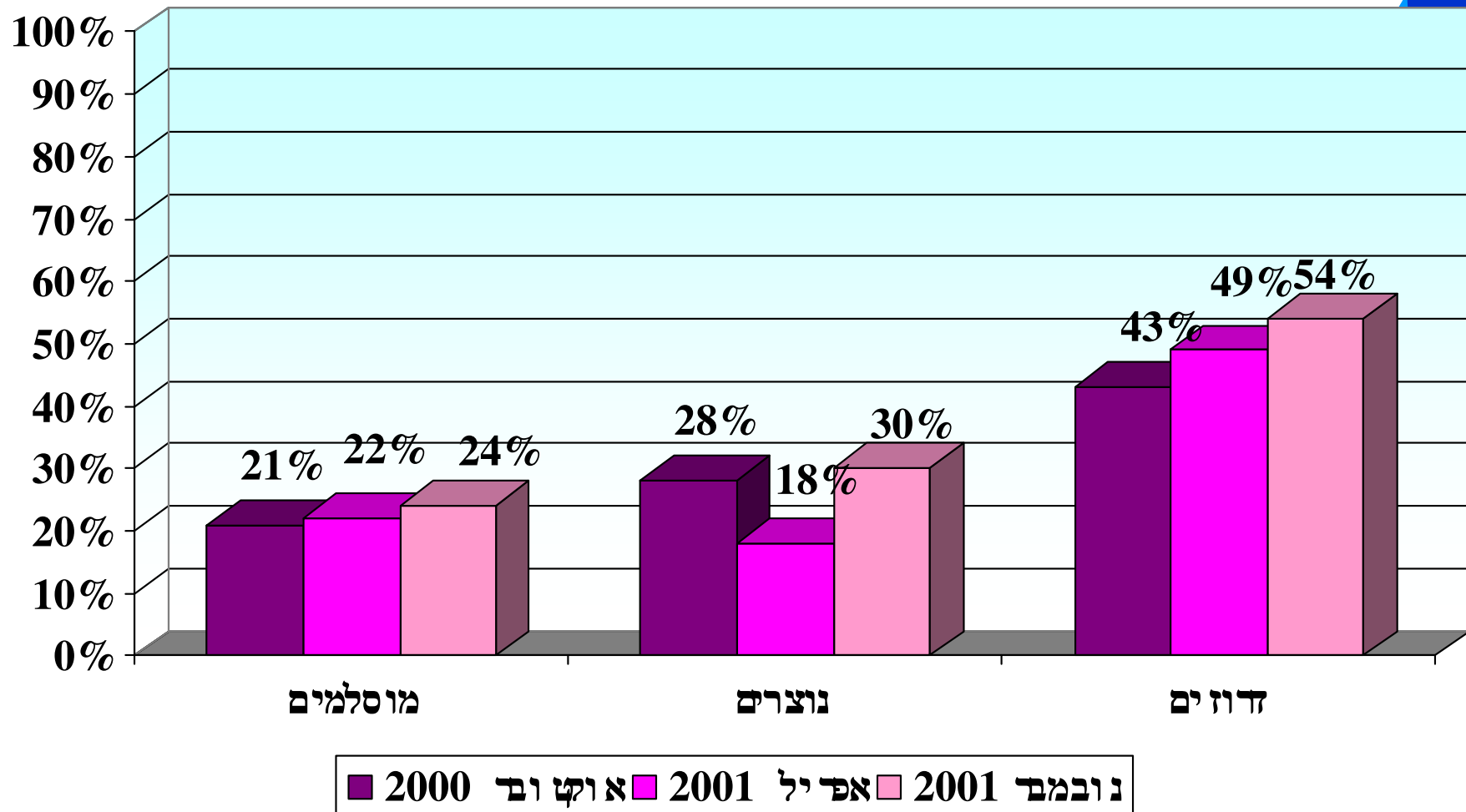
כל האמצעים כשרים במסגרת מאבקה של ישראל בטרור (יהודים)

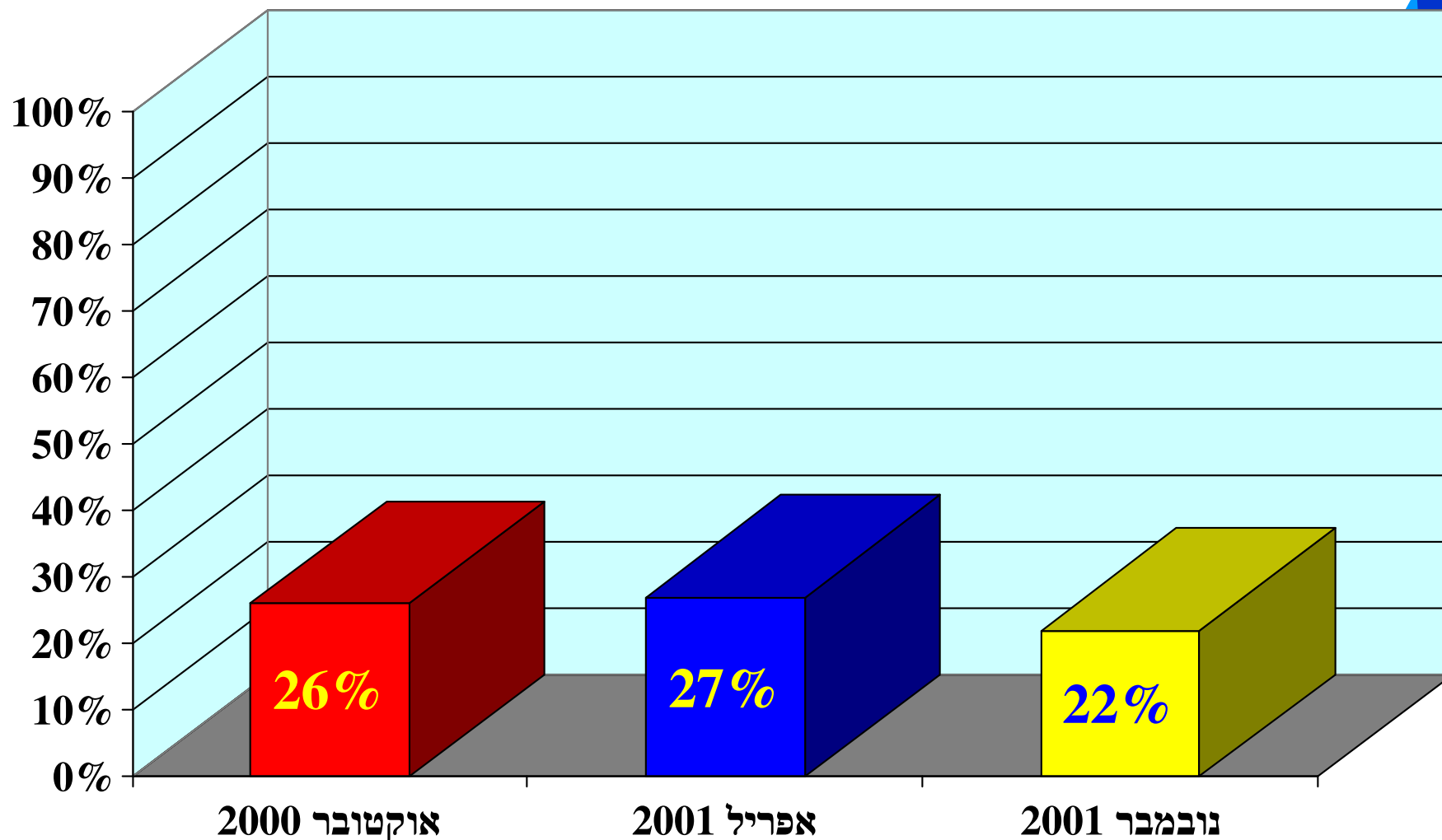
כל האמצעים כשרים במסגרת מאבקה של ישראל בטרור (יהודים)

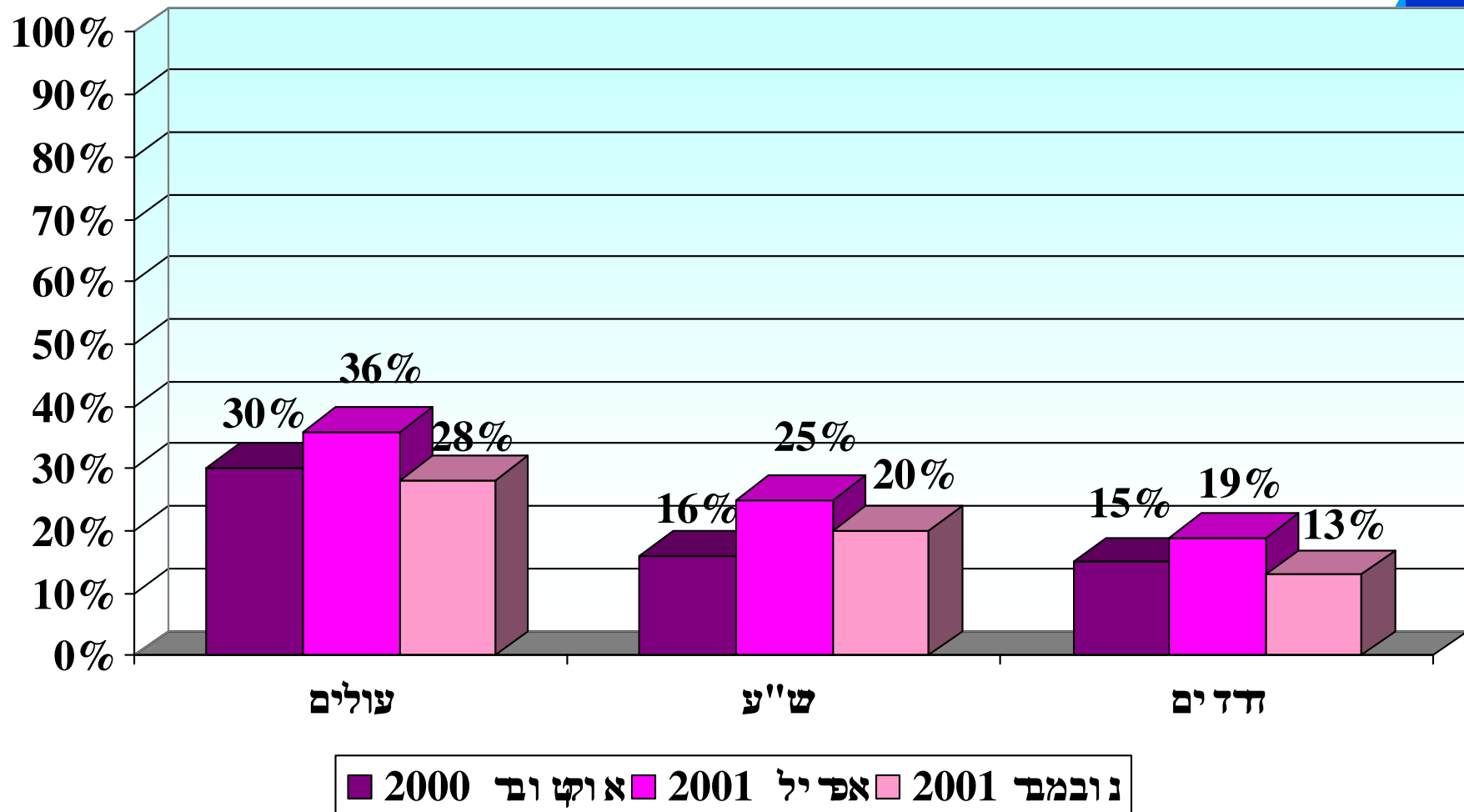
כל האמצעים כשרים במסגרת מאבקה של ישראל בטרור (ערבים)

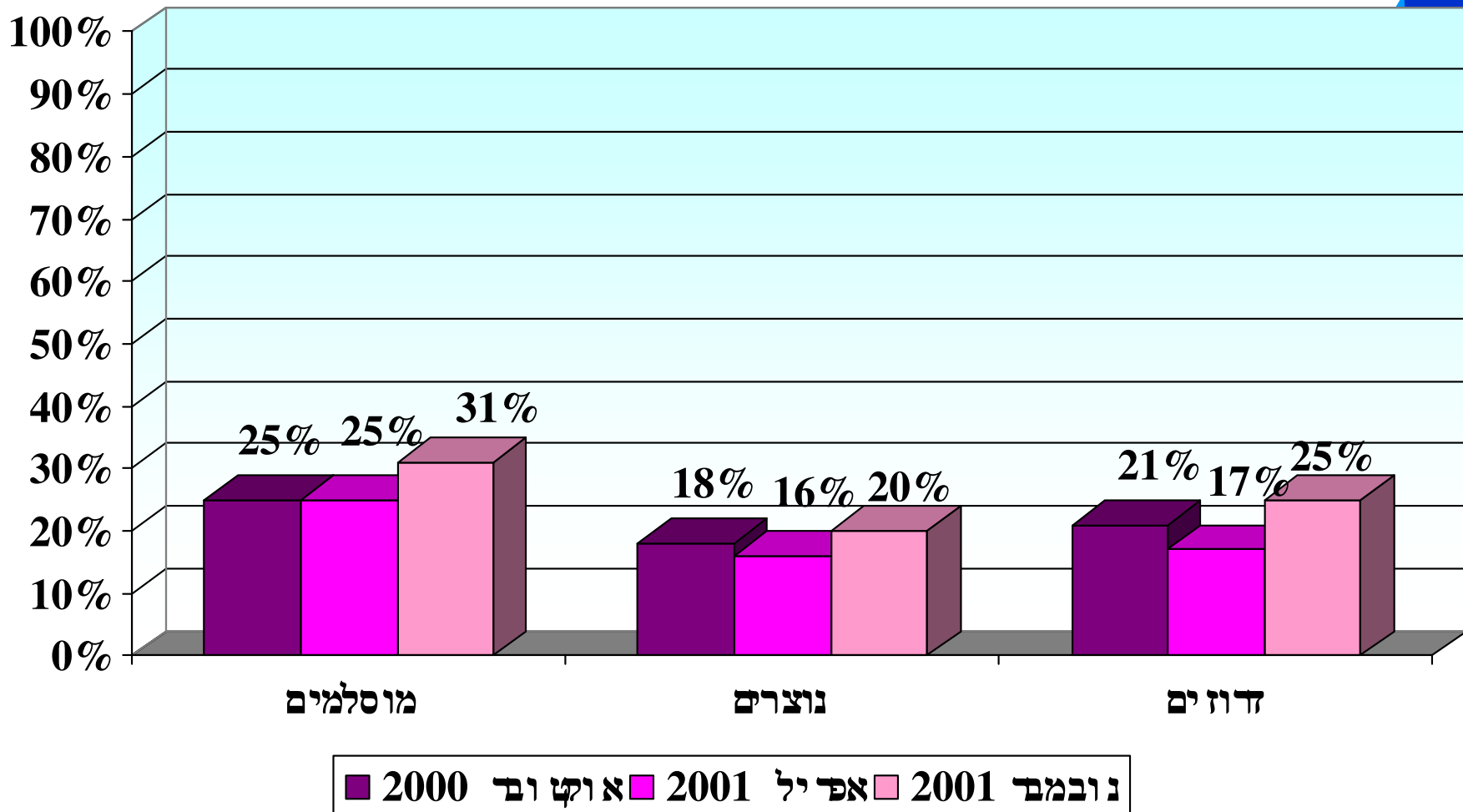
אני מרגיש יותר ביטחון כשאני יוצא לקניות או בילויים, בהשוואה לשנה שעברה (יהודים)

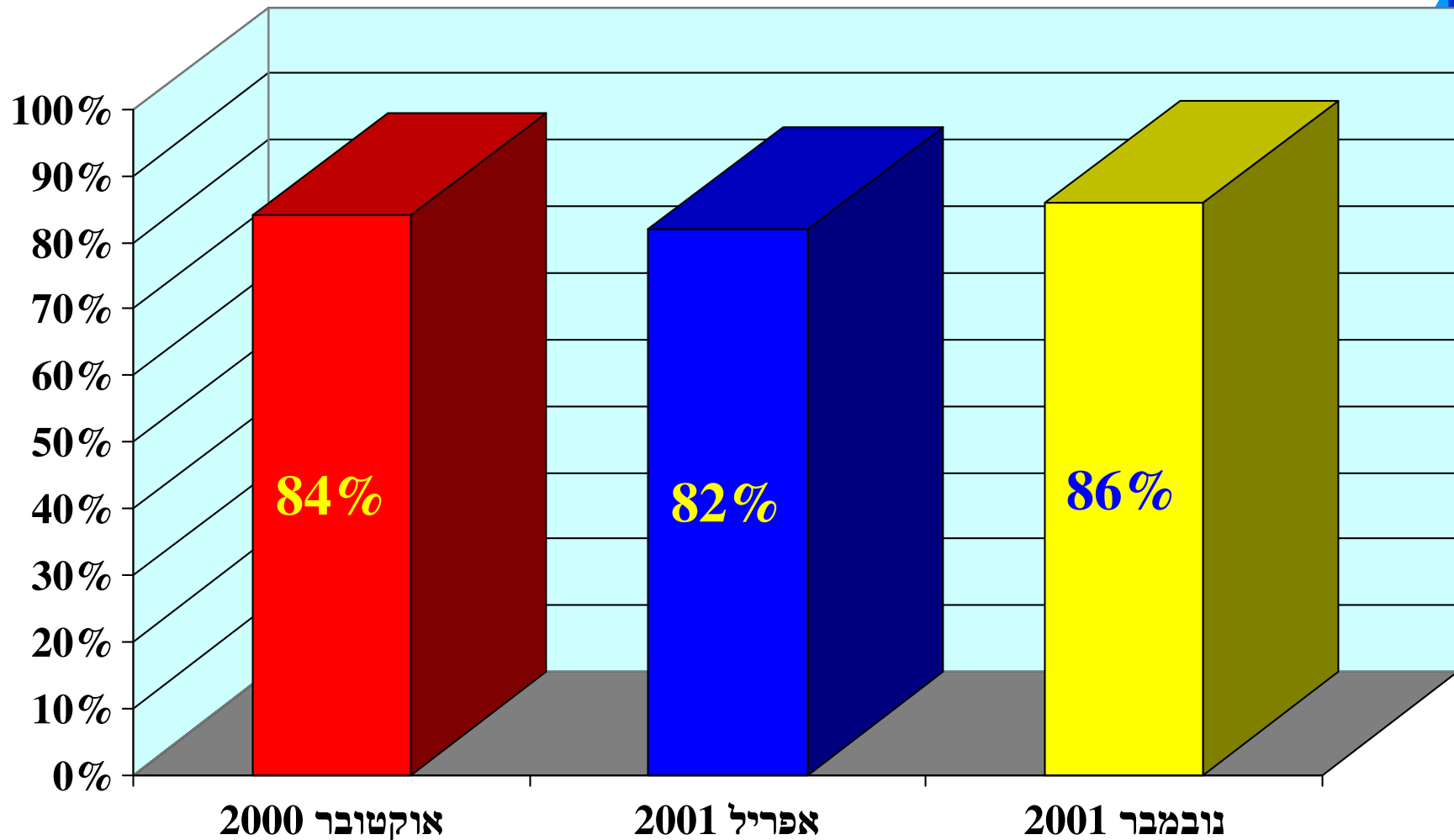
אני מרגיש יותר ביטחון כשאני יוצא לקניות או בילויים, בהשוואה לשנה שעברה (יהודים)

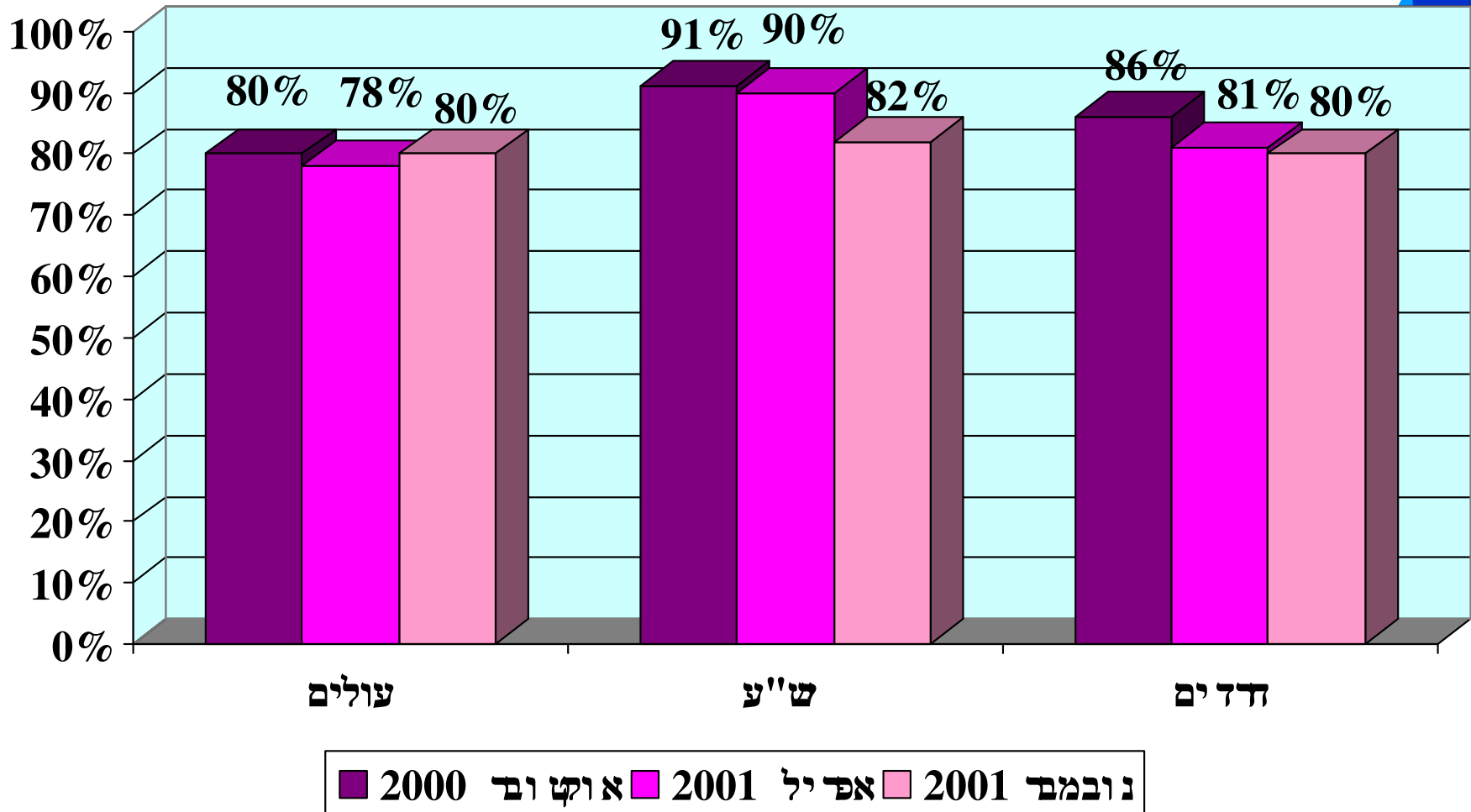
אני מרגיש יותר ביטחון כשאני יוצא לקניות או בילויים, בהשוואה לשנה שעברה (ערבים)

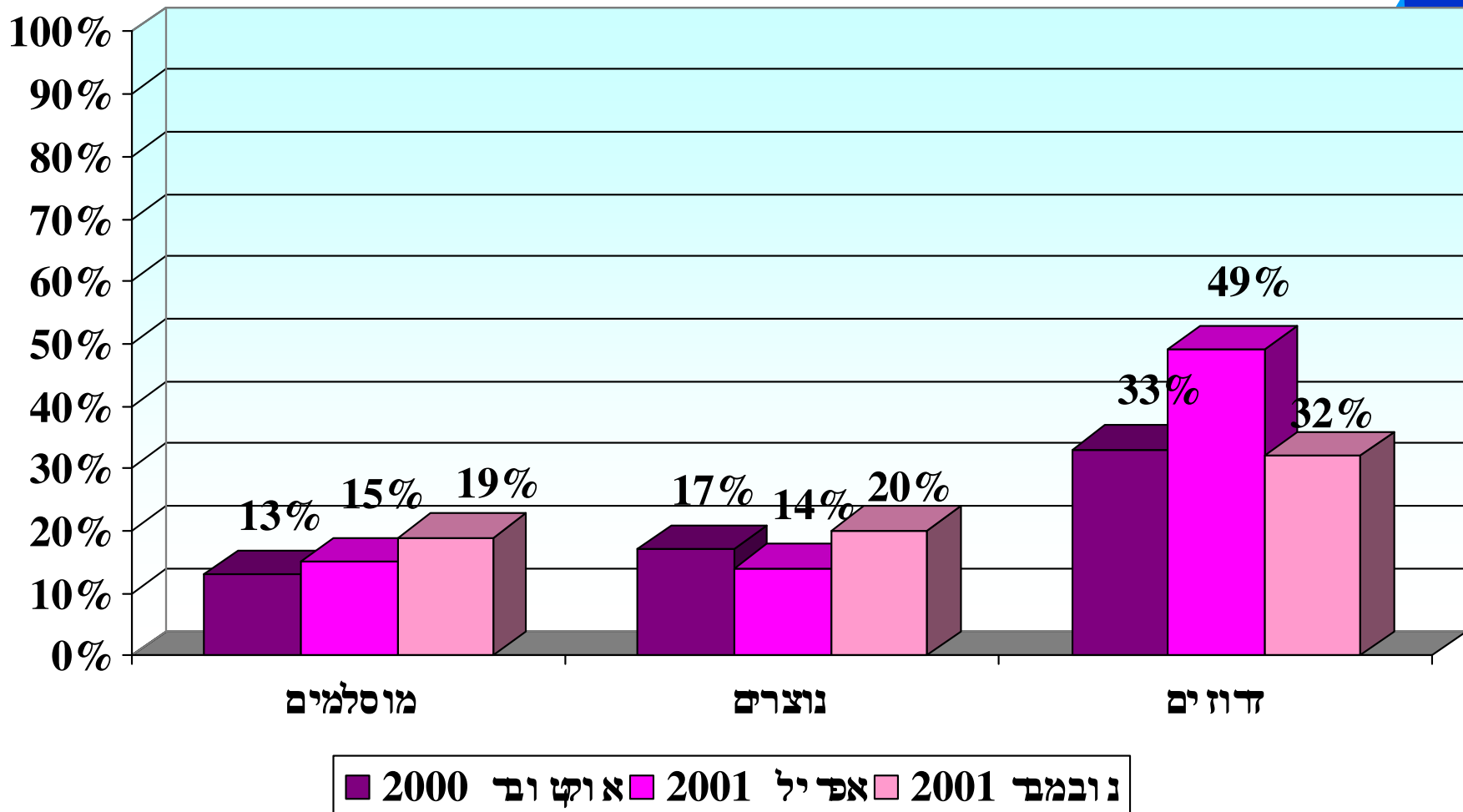
הנשק הגרעיני צריך להמשיך להיות מרכיב חיוני בביטחון הלאומי של ישראל (יהודים)

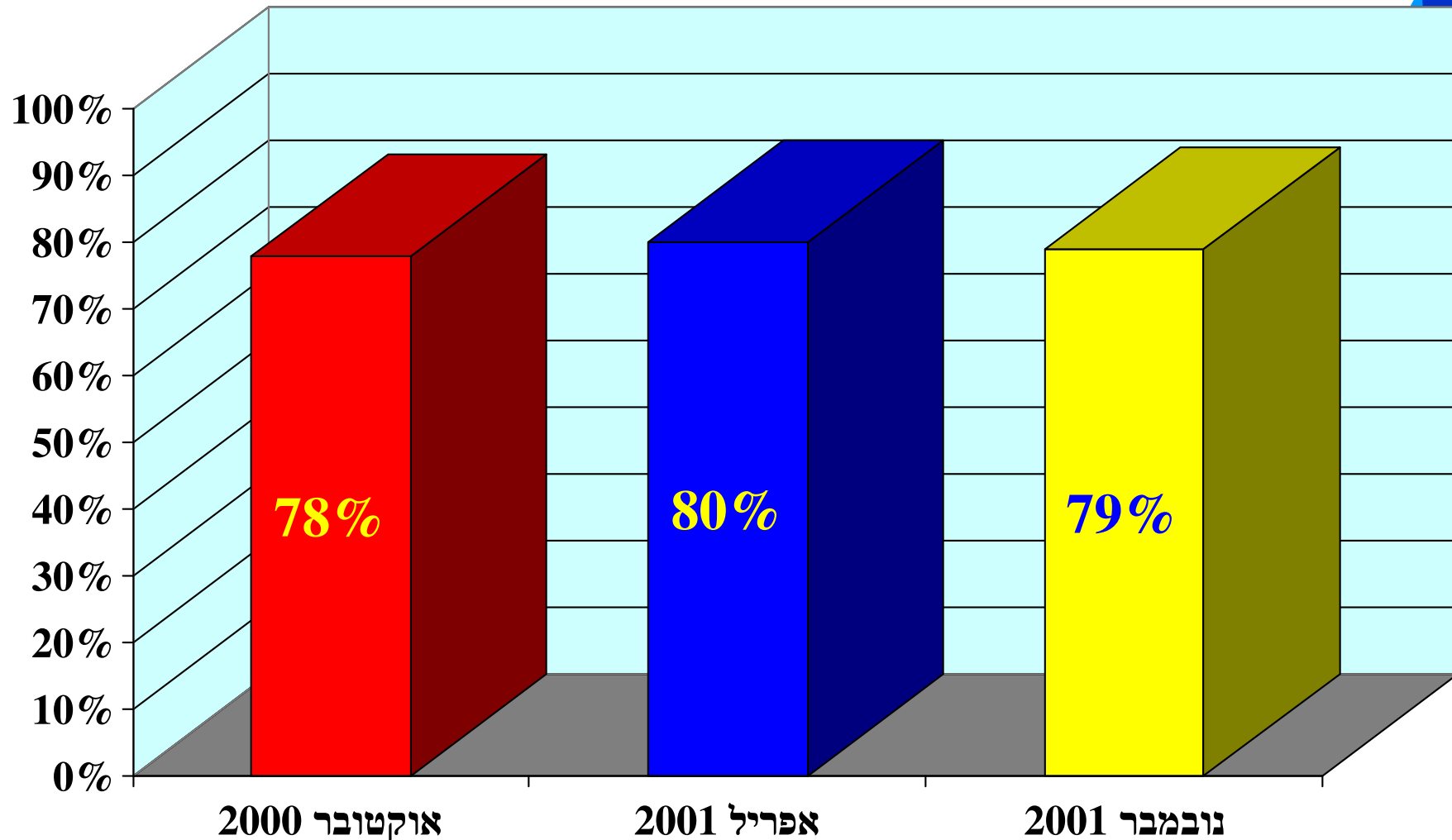
הנשק הגרעיני צריך להמשיך להיות מרכיב חיוני בביטחון הלאומי של ישראל (יהודים)

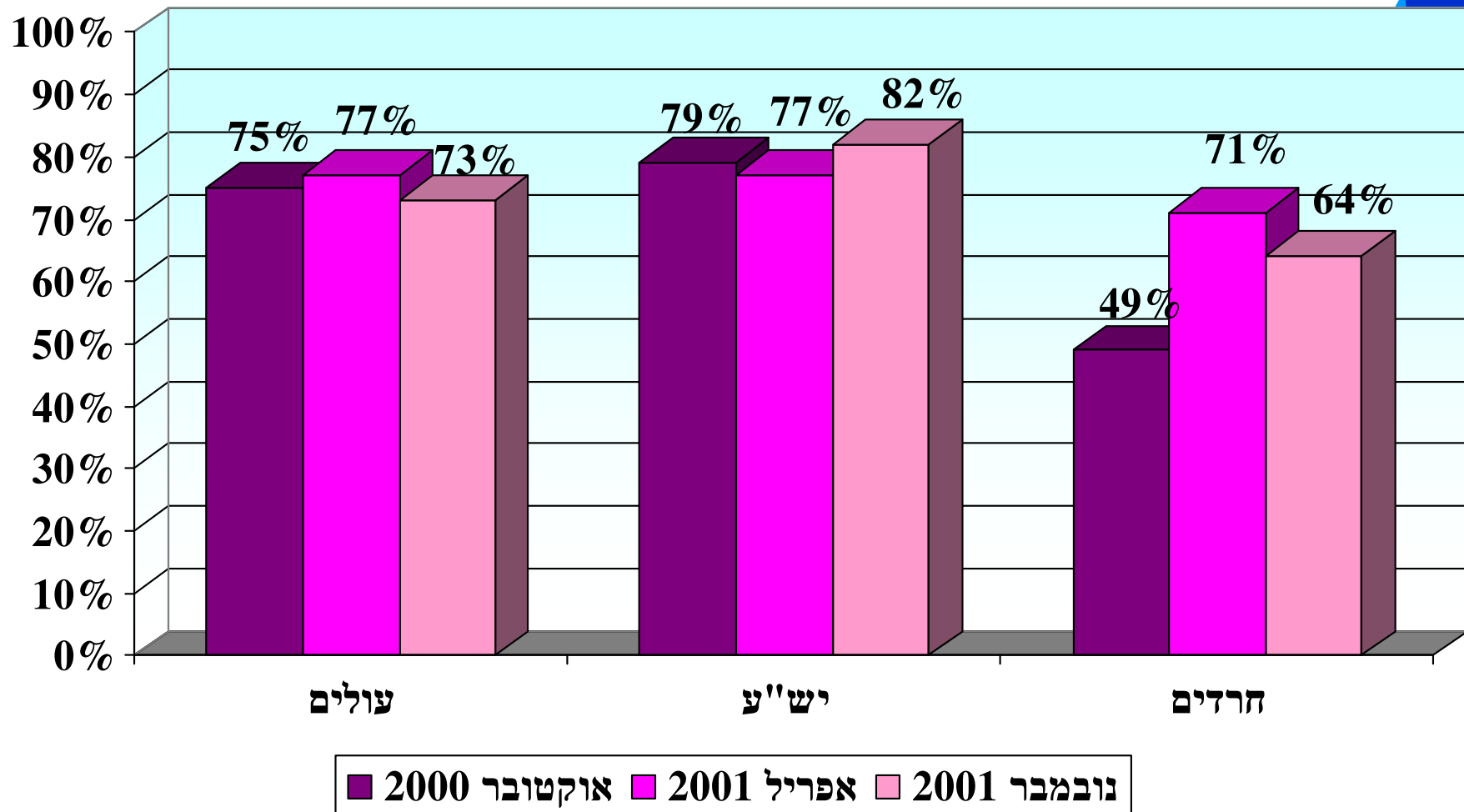
הנשק הגרעיני צריך להמשיך להיות מרכיב חיוני בביטחון הלאומי של ישראל (ערבים)

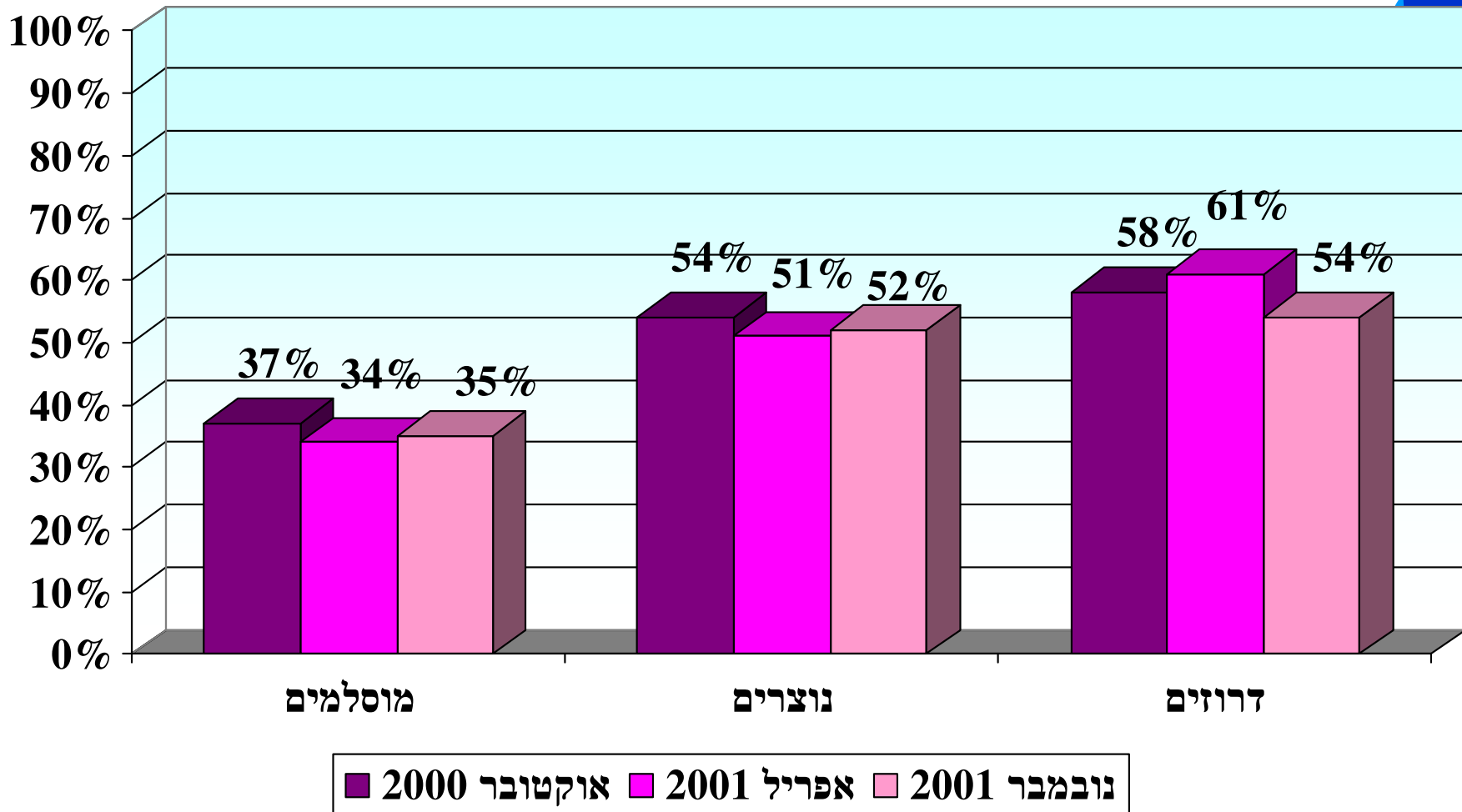
אני מאמין שגם בעתיד ישראל תתמודד בהצלחה עם האתגרים שיוצבו לפניה (יהודים)

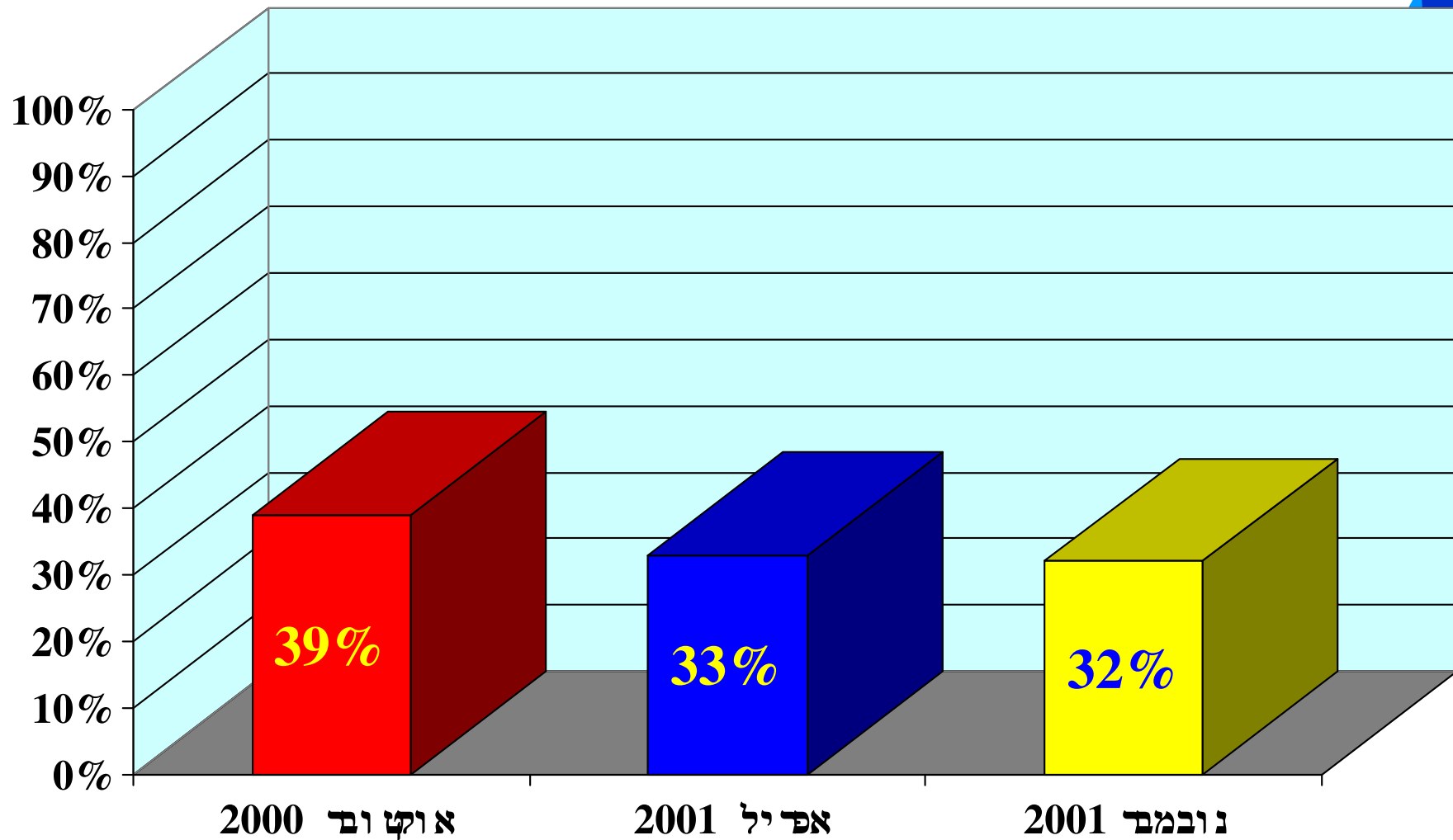
אני מאמין שגם בעתיד ישראל תתמודד בהצלחה עם האתגרים שיוצבו לפניה (יהודים)

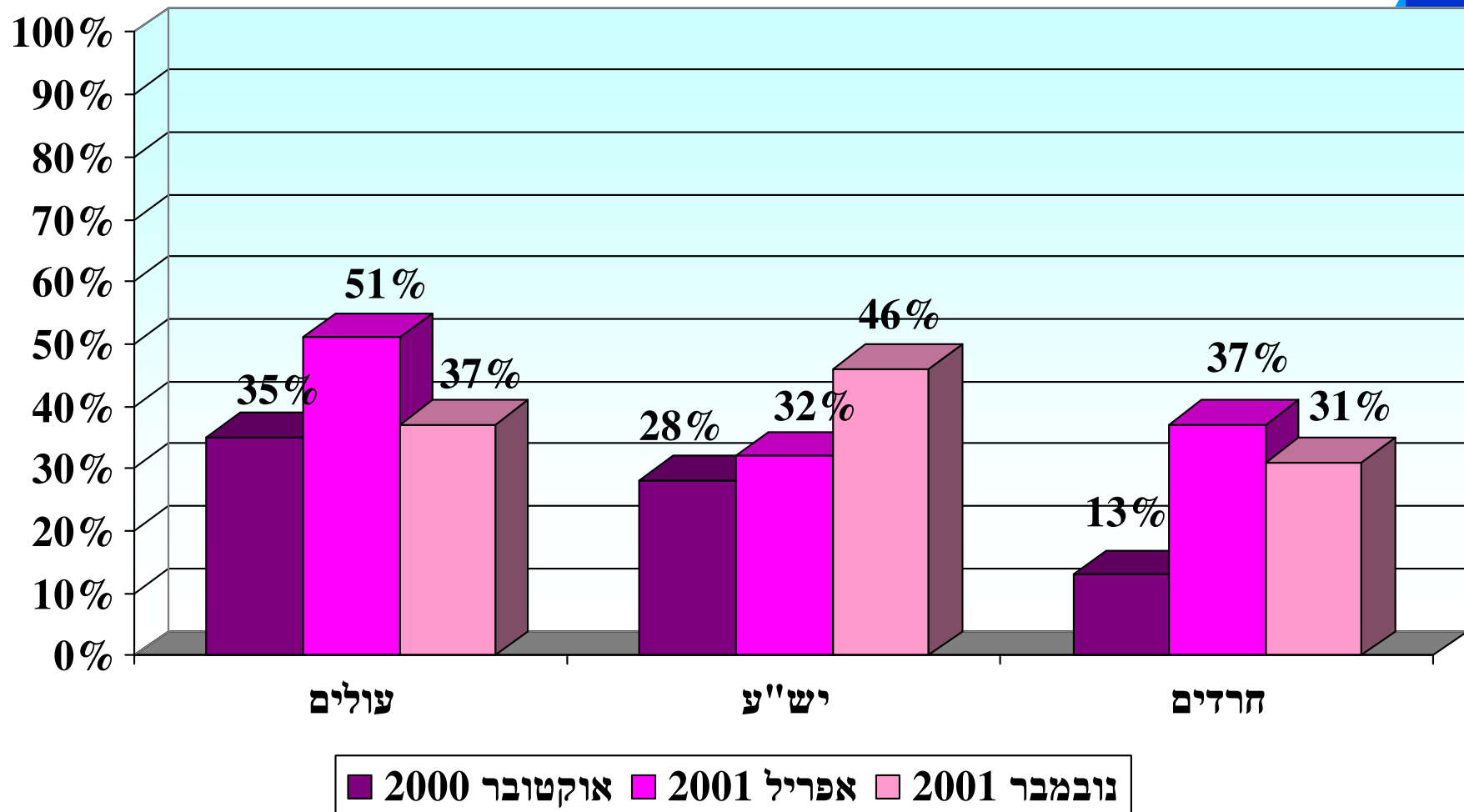
אני מאמין שגם בעתיד ישראל תתמודד בהצלחה עם האתגרים שיוצבו לפניה (ערבים)

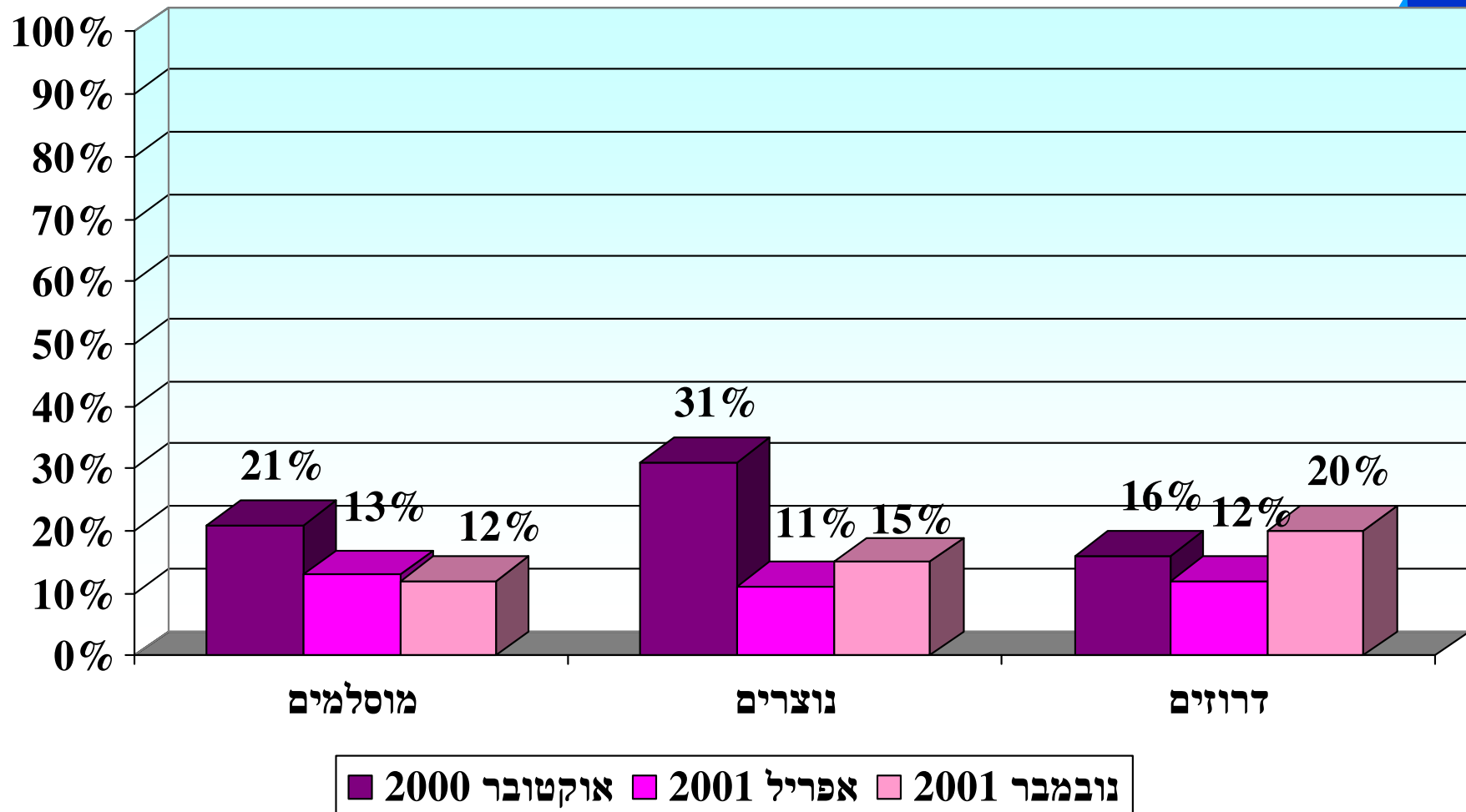
ממשלה זו מקדמת את תהליך השלום יותר מממשלות קודמות (יהודים)

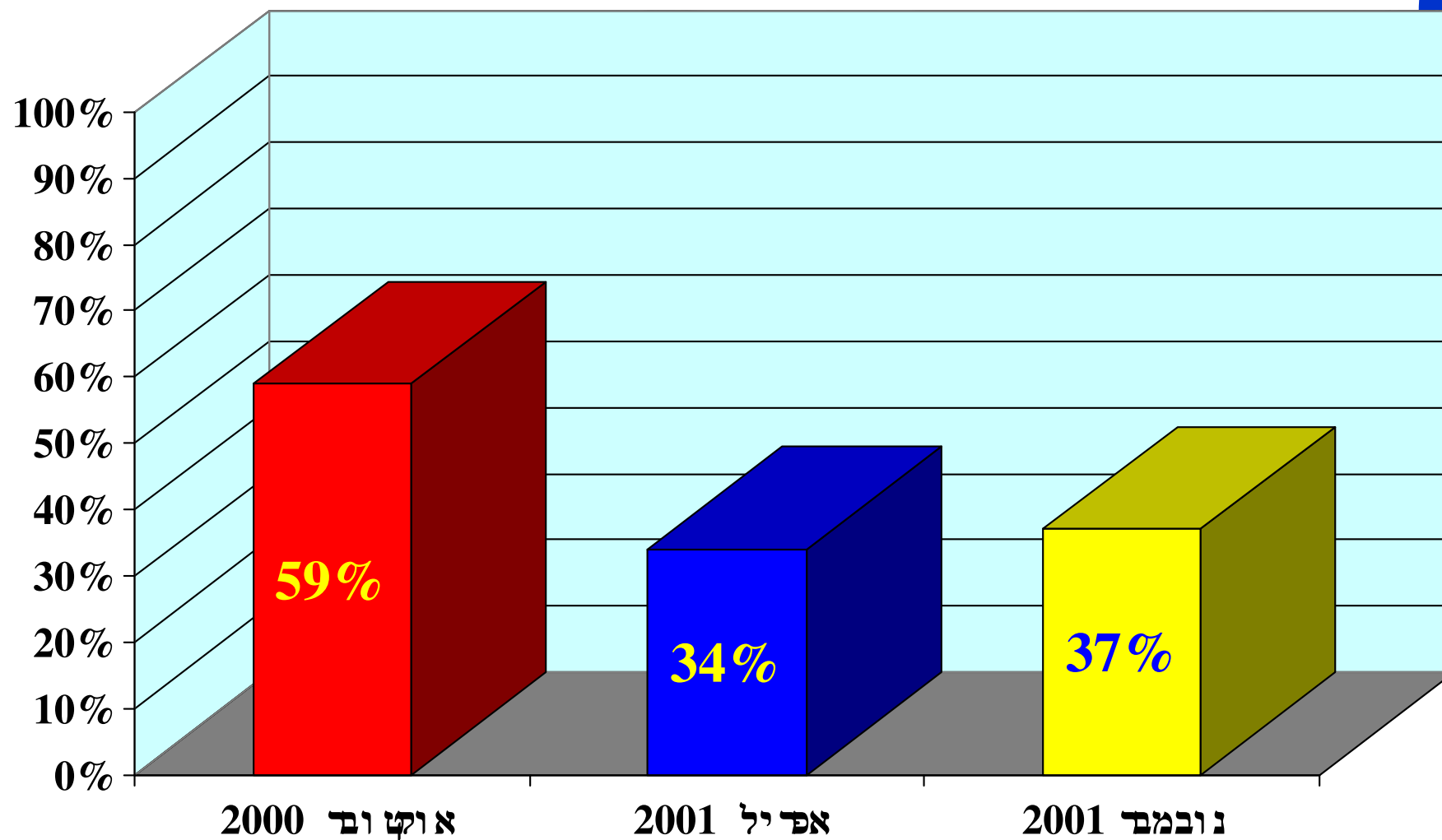
ממשלה זו מקדמת את תהליך השלום יותר ממשלות קודמות (יהודים)

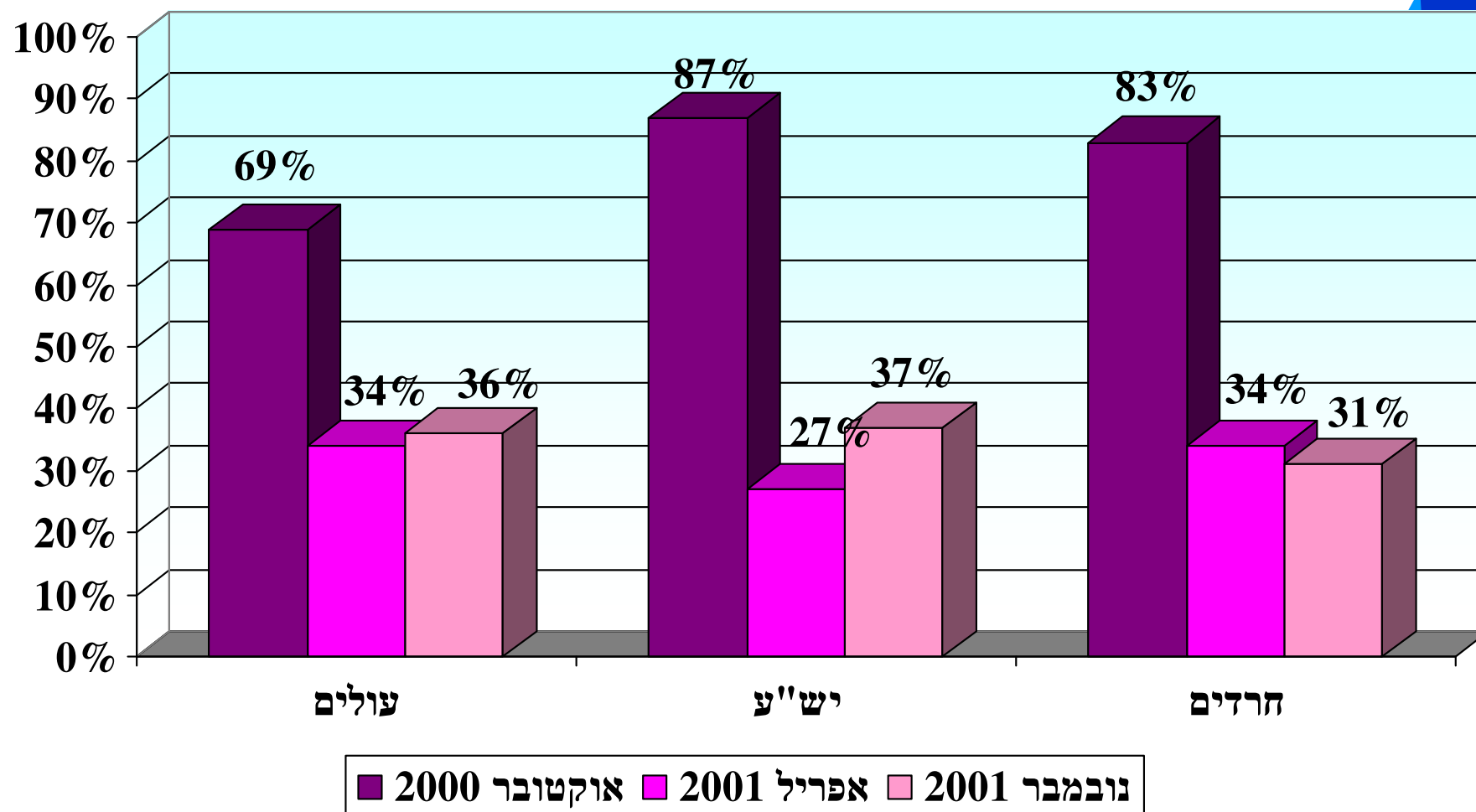
ממשלה זו מקדמת את תהליך השלום יותר ממשלות קודמות (ערבים)

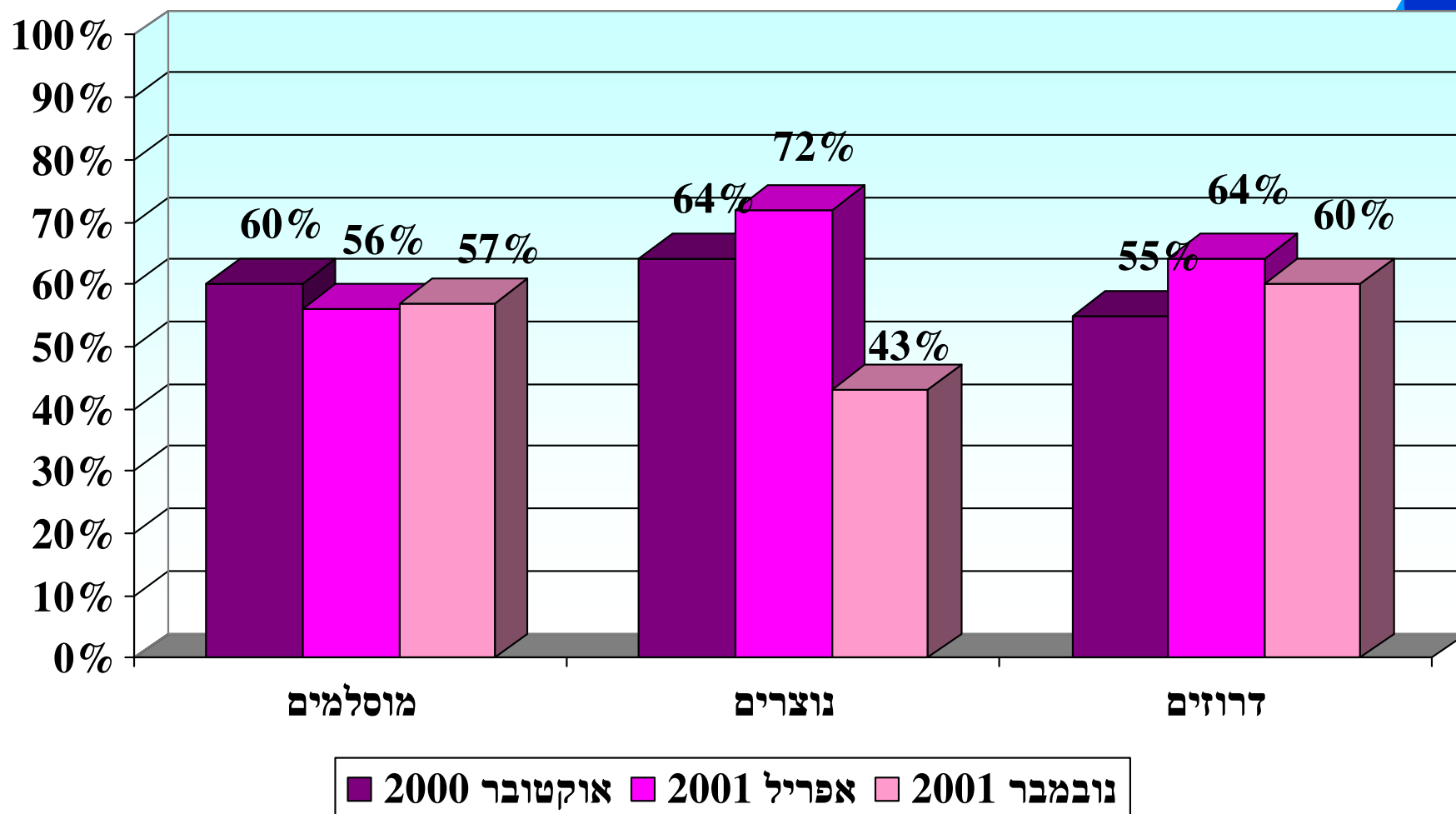
הממשלה הנוכחית לא עושה מספיק בכדי להקנות לאזרחיה תחושת ביטחון, בהשוואה לממשלות קודמות (יהודים)

הממשלה הנוכחית לא עושה מספיק בכדי להקנות לאזרחיה תחושת ביטחון, בהשוואה לממשלות קודמות (יהודים)

הממשלה הנוכחית לא עושה מספיק בכדי להקנות לאזרחיה תחושת ביטחון, בהשוואה לממשלות קודמות (ערבים)

אינדקסים של ביטחון לאומי

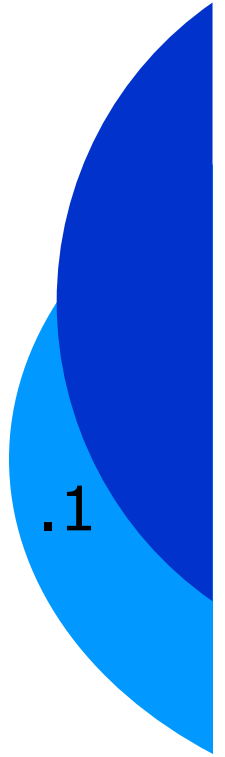
כל אינדקס מורכב ממקבץ של פריטים. הפריטים מנוסחים כהיגדים לגביהם מתבקשים הנשאלים להביע את מידת הסכמתם על סולם בין 1 (כלל לא מסכים) ל-6 (מסכים מאד).

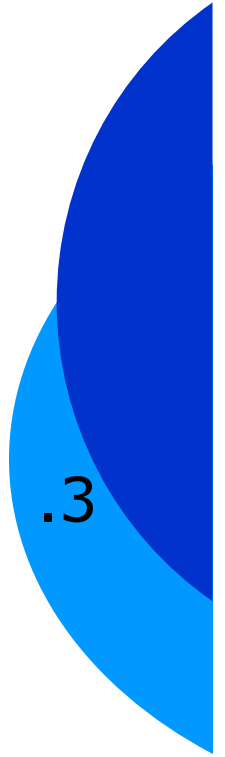

אינדקסים של ביטחון לאומי

1. **פחד מטרור.** אינדקס זה נבנה על מנת להעריך את מידת הפחד של החברה הישראלית מפני אירועי טרור (4 היגדים).

2. **עמדות פטריוטיות.** אינדקס זה נבנה על מנת להעריך את מידת הפטריוטיזם של הציבור בישראל. הוא מודד את המידה בה ישראלים אוהבים את ארצם, ובאיזה מידה הם מתכוונים לעזוב אותה (7 היגדים).

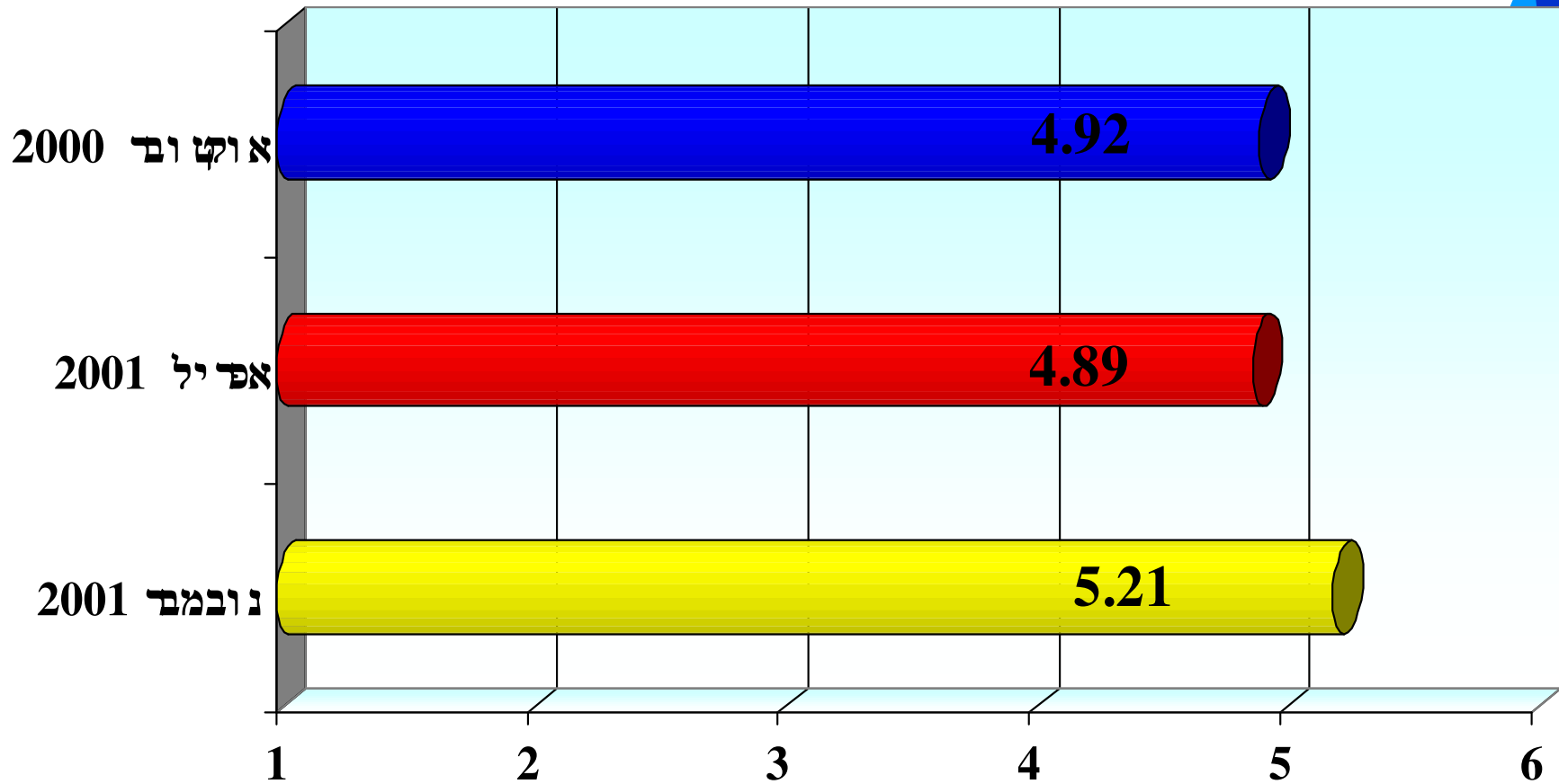
עמדות מיליטנטיות. אינדקס זה נבנה על מנת להעריך את המידה בה הציבור בישראל תומך בעמדות ובפעולות מיליטנטיות (4 היגדים).

.3

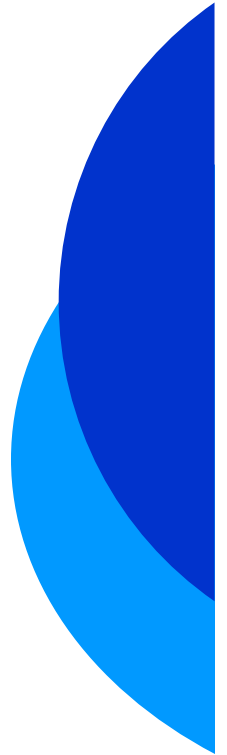
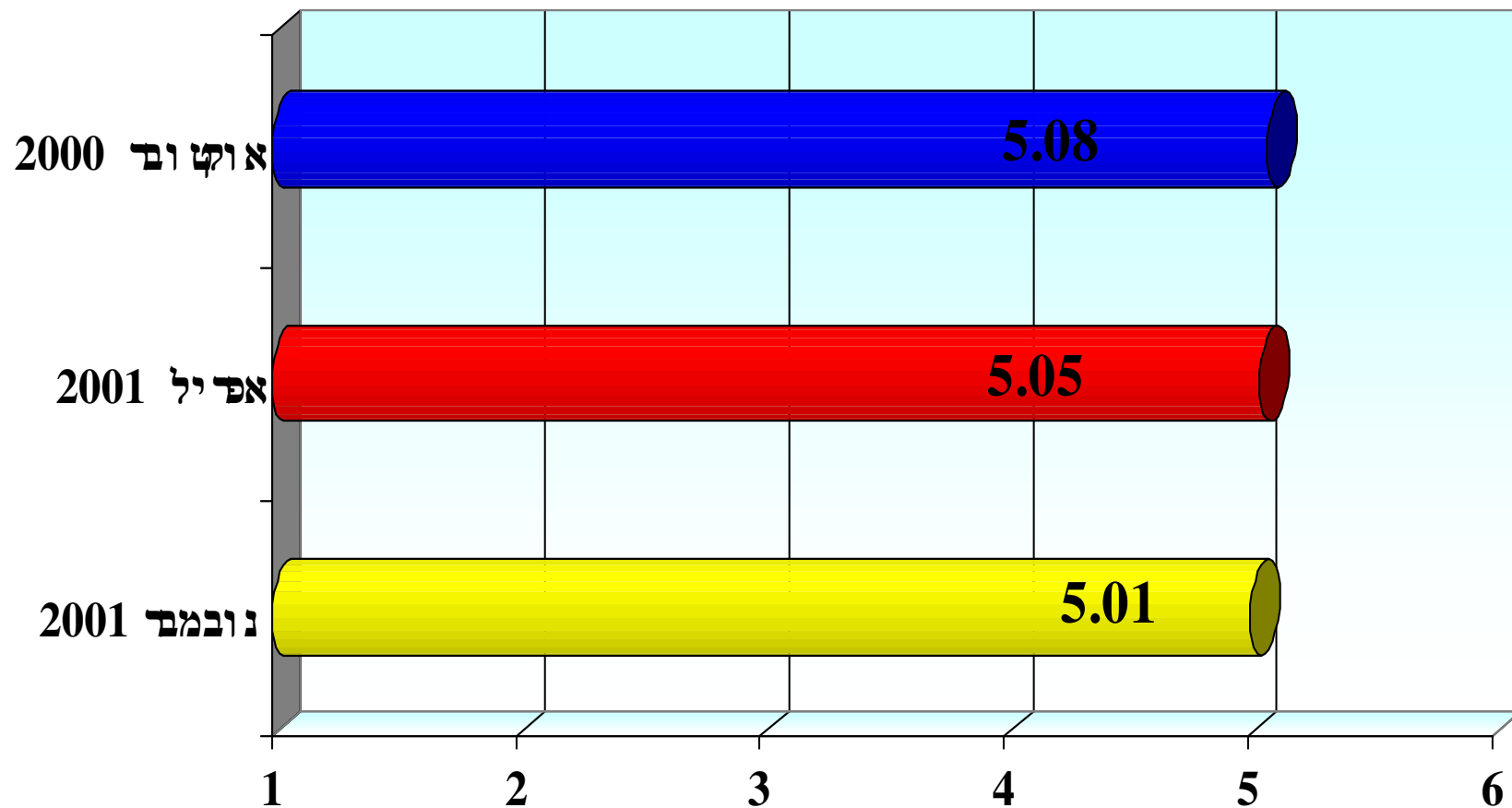
אמון במוסדות ציבוריים/ממשלתיים. מידת האמון הפוליטי מתייחס למידת האמון שאזרחי המדינה רוחשים למוסדותיה. מושג זה משתייך למשפחת מושגים שעיסוקם מידת התמיכה הסובייקטיבית של אזרחים כלפי המערכת הפוליטית בהם חיים (7 מוסדות).

.4

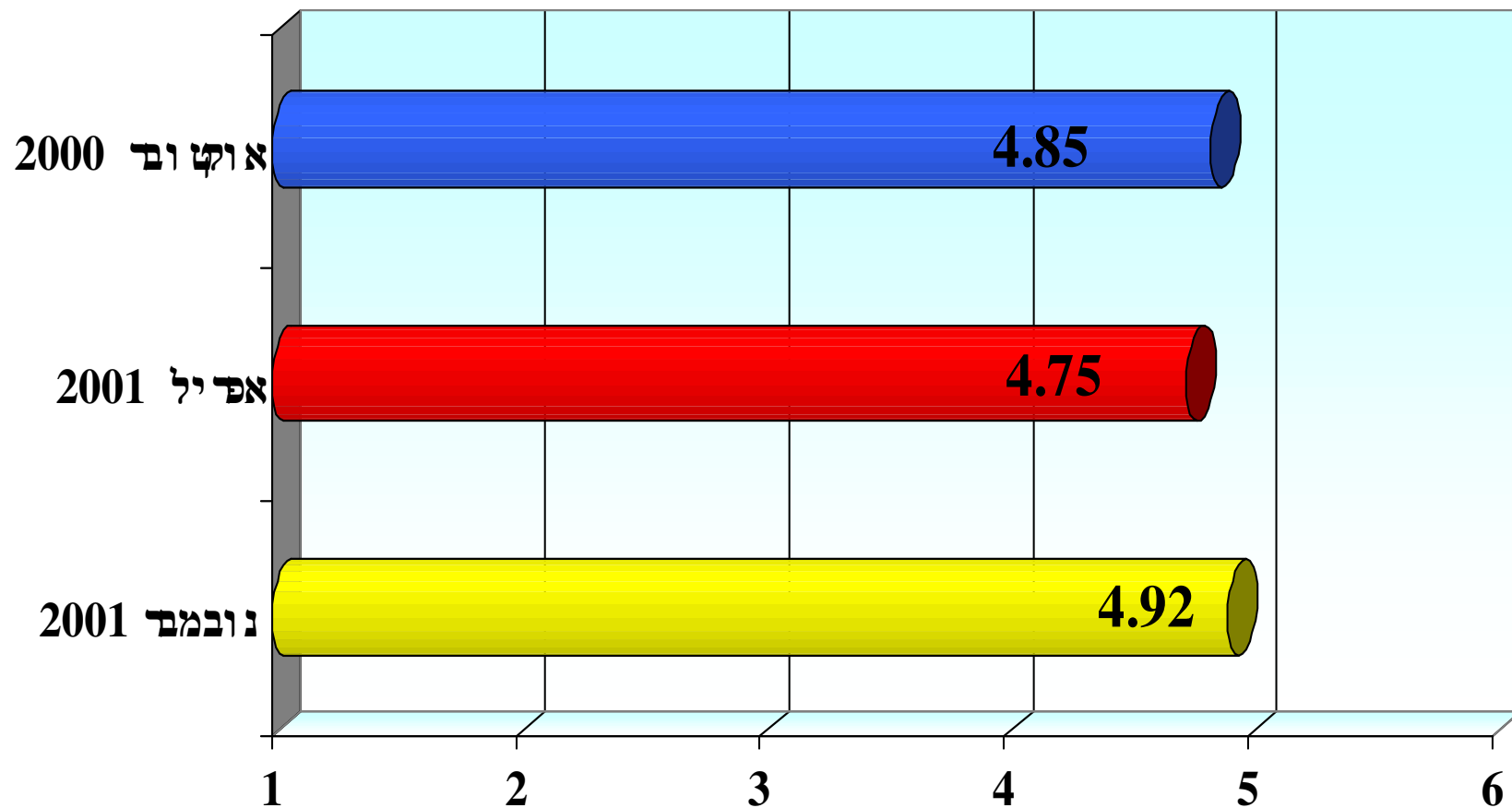
אינדקס משולב של פחד מטרור (ממוצע יהודים)

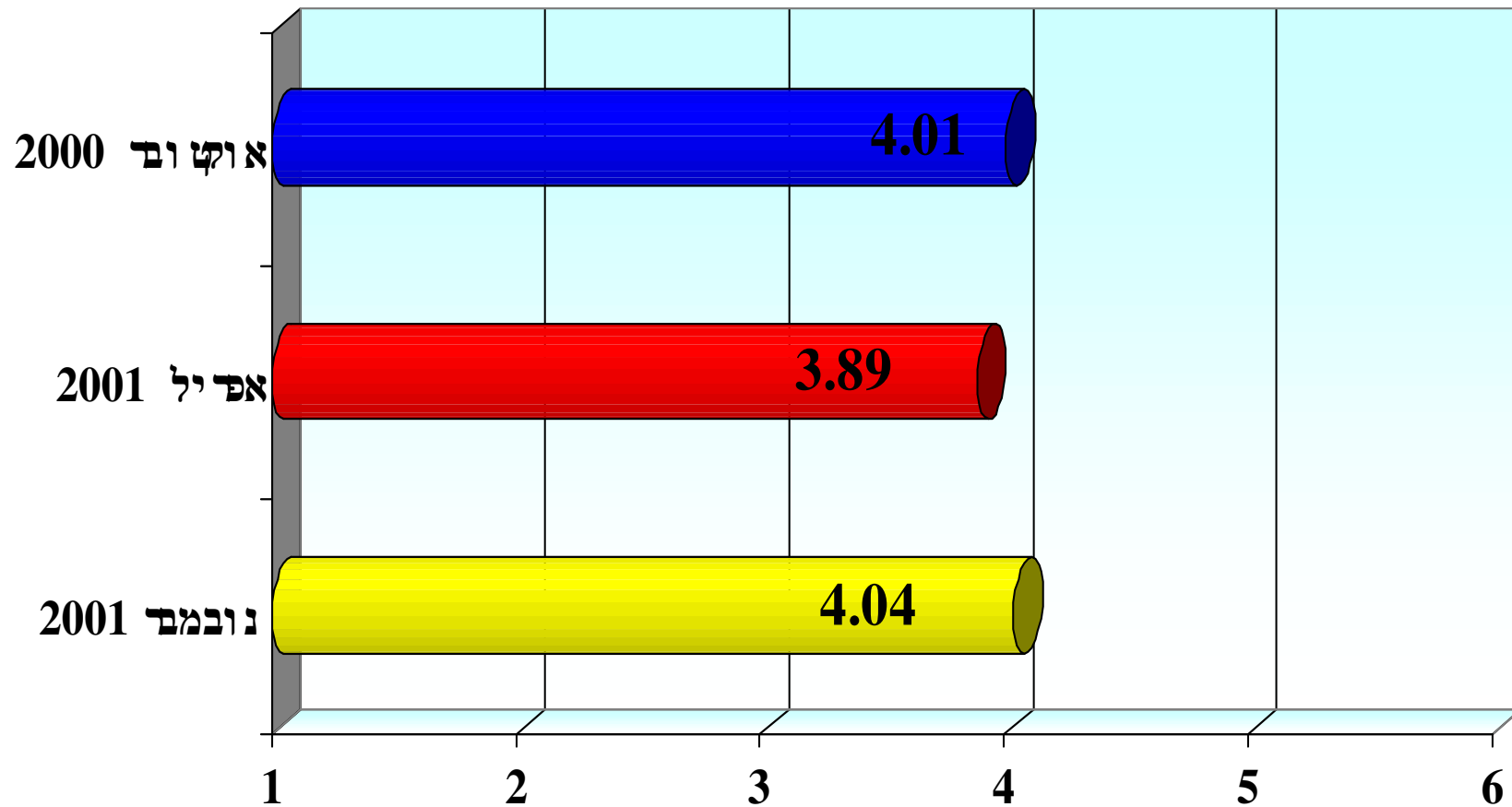
אינדקס משולב של פטריוטיות (ממוצע יהודים)

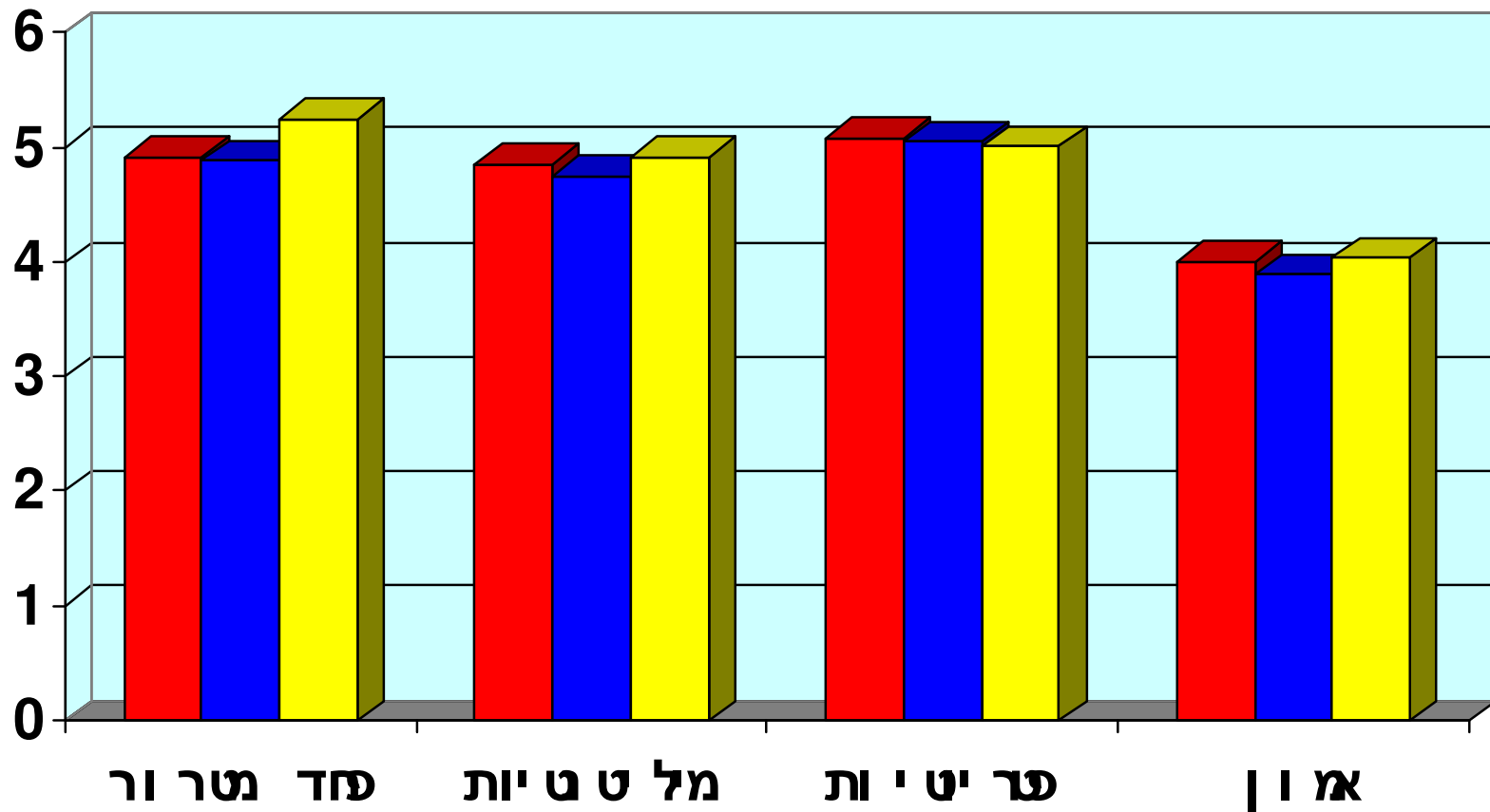
אינדקס משולב של מיליטנטיות (ממוצע יהודים)

אינדקס משולב של אמון במוסדות (ממוצע יהודים)

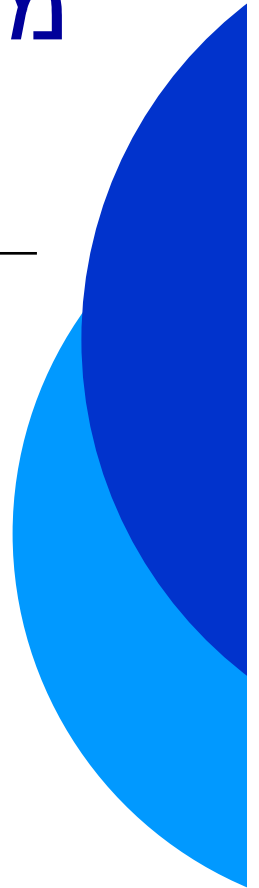
סיכום אינדקסים של ביטחון לאומי

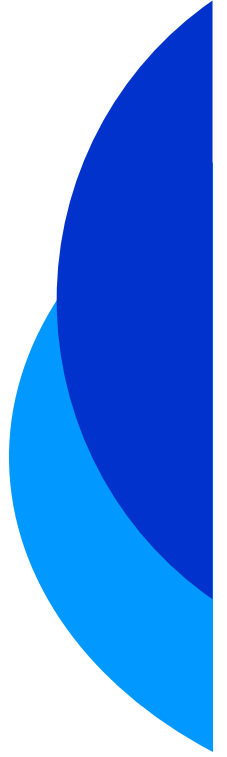
2000 2001 2001
ארצות הברית אוקטובר 2001 נובמבר 2001

מטרת המחקר: בחינת מגמות של פחד מטרור, פטריוטיות ומיליטנטיות בחברה הישראלית

מטרת המחקר היה לאמוד את עמדות הציבור
כלפי סוגיות מגוונות הנוגעות לחוסן הלאומי של
החברה הישראלית. הדגש הושם על ארבע
סוגיות: פחד מטרור, אמון במוסדות המדינה,
פטריוטיות ומיליטנטיות.

ממצאים

○ בניגוד לציפייתם של מבצעי הטרור, גם מיליטנטיות וגם פטריוטיזם נמצאו בקשר ישיר עם פחד מטרור. התוצאה מראה שפעולות הטרור מחזקות את מידת הפטריוטיזם של אזרחי ישראל מחד, אך גם את המיליטנטיות של הציבור הישראלי כלפי אלה המבצעים את הטרור.

מה ניתן ללמוד מהממצאים?

○ אירועי אינתיפאדת אל-אקצה הובילו לעליה בפחד של הציבור בישראל מפני פעולות הטרור.

○ עליה זו בפחד לוותה בהתלכדות החברה הישראלית סביב סמליה הלאומיים ובהתגברות העמדות המיליטנטיות כלפי מבצעי הטרור.

ניתן להסיק כי תגובתו של הציבור בישראל
לפעולות הטרור עבר תהליך של הסתגלות
והשגרה.

מטרתו האסטרטגית של הטרוריסט, לערער
את נחישותו של הציבור בישראל ולהביאו
לויתורים פוליטיים, נכשלה.

אולם, ניתן לראות בקיעים בחומת המגן של
החברה הישראלית ויש לתת את הדעת
לדרכים לחיזוק החוסן הלאומי.